

HAGELIV

& Interiør

10 år

GUIDE
Årets nye
UTEMØBLER

De beste
TULIPANTIPSENE

Sy ditt eget

SOLSEIL

Lykken er et

ORANSJERI

Lag soner med

BLOMSTERBUER

La våren springe ut i
pastellfarger

Hos Hageland har vi dyrket lidenskap for hage i generasjoner. **Vi er Gartnere i Generasjoner!** Vi ønsker å dele vår historie, våre erfaringer, og vår kunnskap, slik at kundene kan dyrke sin egen hage med samme kjærlighet og omsorg som vi har gitt våre planter gjennom årene.

Nå gleder vi oss til å dyrke i drivhuset!

GARTNERE I GENERASJONER

Kom i gang med **DYR KING I DRIVHUS**

Et drivhus forlenger vekstsesongen og gjør det mulig å dyrke vekster som normalt ikke tåler norsk klima. Tidlig på året er det et perfekt arbeidsrom for å så frø og plante om vekster.

Drivhus Hageland: 9,36-18,54 m². Fra kr 36.990,-
Bestill drivhuset på hageland.no og få det levert hjem!

8 nytteplanter du kan dyrke i drivhus:

- Tomat
- Basilikum
- Agurk
- Melon
- Chili
- Sitrus
- Paprika
- Fiken

Utstyrsliste:

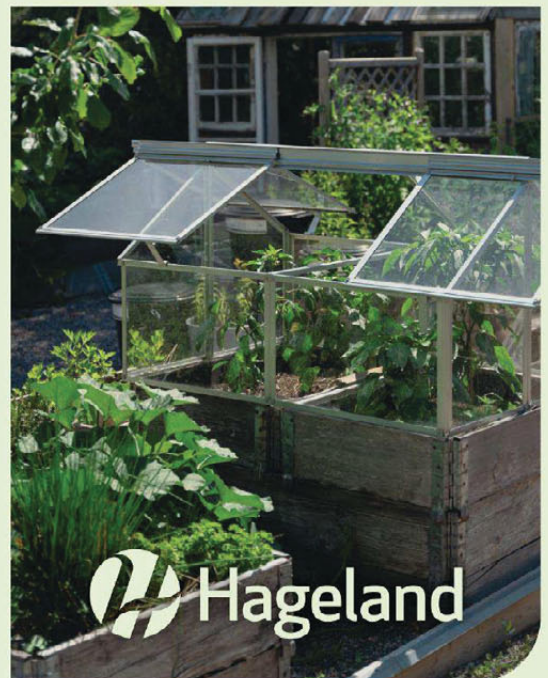
- Store potter eller dyrkekasser
- Spesialjord tilpasset plantene
- Gjødsel tilpasset plantene
- Vekstlys
- Vanningsutstyr
- Oppbinding og bambuspinner

Plasser drivhuset et sted med gode solforhold. Vekslende sol- og skyggeforhold er det optimale. Med et drivhus forlenger du vekstsesongen med mange måneder. Husk likevel å vente til nattefrosten er over, eller bruk tilleggsvarme den første tiden. Du kan også dekke over plantekassene med fiberduk i starten, eller starte innendørs og flytte plantene ut når temperaturen tillater det.

Sørg for at det ikke blir for varmt for plantene dine når sesongen er i gang for fullt. Åpne takluker eller vinduer på varme sommerdager, eller bruk automatiske vindusåpnere.

Det kan være lurt å sette de høyeste plantene lengst mot nord (lengst unna sola), og de lave plantene lengst mot sør (nærmest sola). På den måten skygger de ikke for hverandre. Er det mange gråværsdager kan det være lurt å investere i plantelys. Får de derimot for mye av det gode, kan skyggegardiner eller skyggenett være en fin løsning.

Mars er min favoritt hagemåned! Litt rart kanskje, ettersom min egen hage stort sett er dekket av snø og is noen uker til, men denne tiden er så full av muligheter! For alvor kjenner vi nå sola varme, og det er så koselig å oppdage de aller første spede spirene, samtidig som det er nok av tid til å legge store planer for den kommende sesongen.

Kjersti

RETTELSE

I utgave 2 ble dessverre bildeteksten til bildet på side 21 (bildet over) uleselig. Slik skal den riktige bildeteksten se ut: Akkurat nå er det frukt- og kirsebærtrærne som stjeler showet med sin vakre blomstring. Yvonne trives med en dempet fargepalett med innslag av hvitnyanser, noe som gir et rent og lett inntrykk. I det runde bedet til høyre blomstrer kirsebærtreet 'Sunset boulevard'. De gule blomstene er vårvortemelk.

Sjelden har vi sett et større blomsterhav av tulipaner enn i villahagen til Helen, @drblomster, i Sinsen Hageby i Oslo. Får man sjansen til å holde en gigantisk favn av fulle tulipaner så griper man den! Vi koste oss glugg på hagebesøket og har samlet masse herlige bilder og vårinspirasjon til deg så du kan skape din ultimate vårhage.

Kristin og Jane

TRE TING VI *har lært* AV DENNE UTGAVEN

1. Du kan plante hele 200 blomsterløker i én pallekarm
2. Et middel laget av sauetaig holder rådyrene unna
3. Bunndekkeren flekkklungeurt kan utkonkurrere skvallerkål

Endelig er våren her, og utvalget av utemøbler har aldri vært bedre. Nå vil vi ha det minst like komfortabelt ute som inne, og jeg drømmer om å lande mykt i den nye daybeden/solsengen Coral fra Bohus. Se utvalget av årets nyheter på side 36.

Vibeke Stiansen, frilans journalist

KJERSTI MYHRE
Redaktør og staude-tilhenger. Stadig på leting etter spennende hager og interessante planter.

ANNA-LENA JOHANSSON
Art director og hagedesigner. Lever med, og elsker planter både inne og ute.

CECILIE EGGEN
Frilanser og hageelsker, lager blant annet planteportretter og reportasjer for oss.

KRISTIN TANDERØ BREKKE
Frilansjournalist som alltid kikker over gjerder for å speide etter inspirerende hager og uterom.

JANE ØDEGAARD
Hageentusiastisk frilanser som tar nydelige bilder og sørger for at vi har oppdaterte guider til hagemøbler og utstyr.

MONICA ALMSKÅR HEGGSET
Frilanser som elsker å ta bilder i vakre hager og formidle lærdom fra alle flinke hagemennesker.

STIHL

GJØR DEG SELV OG HAGEN DIN KLARE

Vi vet at man trenger mer enn bare godt utstyr for å lykkes i hagen. Med inspirasjon, tips og gode råd står vi alltid ved din side, slik at både du og hagen din er klare for kommende utfordringer.

Les mer om de batteridrevne hageproduktene våre eller ta kontakt med din nærmeste forhandler på **STIHL.NO**

STIHL. EMPOWERING PEOPLE.

6 utgaver
(et halvt år)
kr 279
+lekker gave

FOTO: KARI FINNGÅRD

*Er du glad i gjenbruk, nostalgi og
en jordnær livsstil? Vi gir deg inspirasjon
til interiør, bolig og hage i landlig stil!*

LevLandlig

Bestill abonnement på bladkiosken.no

perleblomst

Luft i buketten

Perleblomster og vårsymre er vakre i selskap med små grønne grener. Sett grenene i vasen som skjelett, og plasser blomstene slik at stilkene støtter seg til grenskelettet. En fin og luftig buket, hvor du tydelig kan se hver enkelt blomst.

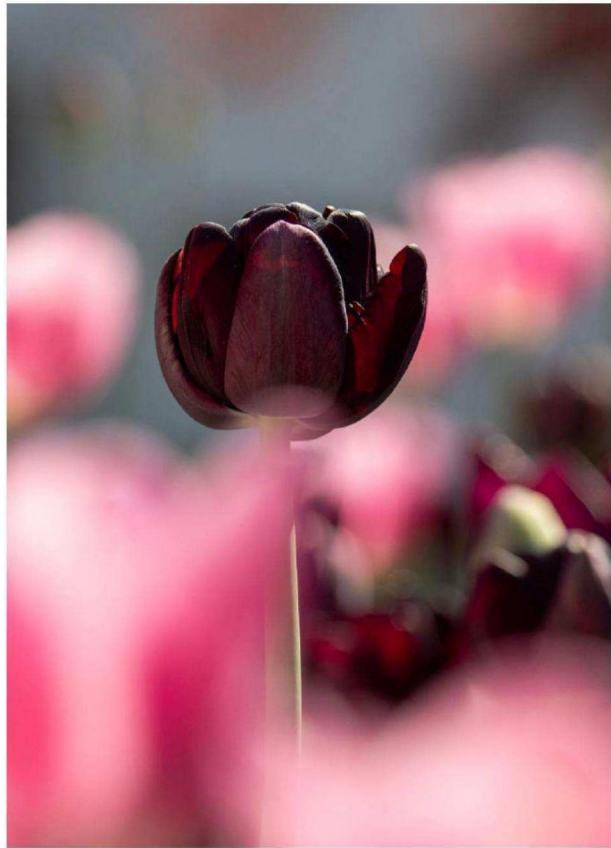
TEKST: BENTE HALKJØR FOTO: TIA BORGSMIDT

Spennende former: Tulipanene er plantet i litt opphøyde bed, noe som gjør at de varmes opp raskere om våren. Bedene er laget av runde dyrkekasser med åpen bunn fra Plantasjen. Istedenfor å sette den som sirkler, har Helen heller plassert dem utover i bølgeformasjoner.

Fargeglad: Helen har doktorgrad i biologi og er over gjennomsnittet interessert i blomster.
 – Jeg er særlig bergtatt av tulipaner. Det er ingen andre blomster du kan skape en sånn fargeeksplosjon med på våren når vi trenger det som mest.

Høy og mørk: Elegante 'Black Hero' vet å forføre. Den blomster sent og passer godt å mikse med de fleste andre tulipansorter.

Fargerik tulipanfest

Det er blomsterfest i Helens vårhage i Sinsen Hageby. Hun har plantet hele 4000 tulipanløker som eksploderer i en fargefest nå på våren.

TEKST: KRISTINTANDERØ BREKKE FOTO: JANE ØDEGAARD

Da familien flyttet til hit for seks år siden, besto uterommet av skvallerkål, furutrær og flere hundre tynne, sammenvokste tujaer. Den gjengrodde 70-tallshagen hadde ingen gjort noe med de siste 20–30 år. Det første Helen og Anders fikk på plass, var murer for å skape struktur. Deretter begynte de å fylle hagen med bed rammet inn av rustfargete metallkanter og et hav av blomsterløk.

Sikre vårtegn

– Våren er forventningenes tid. Nå begynner alt å bli grønt, og lengselen etter blomstringen vokser. Jeg elsker å se alle blomsterløkene våkne til liv etter den lange vinteren. Tulipaner har en skikkelig WOW-effekt, sier Helen. Hun planter dem tett for å skape maks frodighet og liker å mikse ulike fargekombinasjoner. Tulipaner i rosa, lilla, hvitt og gult stråler om kapp i bed og kasser.

– Friske farger kommer ekstra godt fram når de plantes ved >

Hvem: Helen Maria Södling, Anders Nybø og datteren Tyra Mary Alice (5)

Hva: Innholdsrik hage på ca. 860 kvadratmeter med stort drivhus, mange organiskformede bed, blomstrende skråning og flere ulike sitteplasser.

Hvor: Sinsen i Oslo, H3

Instagram: @drblomster

Nettside: Drblomster.no

Idyll: Utenfor drivhuset er en sitteplass med kurvstoler fra Artwood. Drivhuset på 24 kvadratmeter er fra en liten bedrift i Wales.

Hjerteknuser: Liten jente og stor bukett: Tyra holder en miks av sortene 'Ranomi' og 'Maureen'.

«Mens jeg studerte, hadde jeg alltid en vase med ferske snittblomster ved sengen, uansett hvor lite penger jeg hadde.»

LAG ET TEPE AV KROKUS I PLENEN!

Skjær ut en liten firkant i gresset.

Du trenger kun å skjære opp tre sider for å kunne løfte opp gresset.

Plasser løkene med ca. 5 centimeters avstand, gjerne i små grupper.

Vend gressmatten tilbake over løkene.

Krokusene vil etter hvert danne et

teppe i plenen og blomstre år etter år.

siden av mørkere sorter. Jeg synes det er gøy å eksperimentere med ulike høyder og blomsterformer!

Når Helen komponerer sine over gjennomsnittet innholdsrike vårbed, tar hun utgangspunkt i blomsterløk hun liker og leter etter vakre samplantinger.

– Disse finner jeg ofte ved å google etter sortens «companion plants». England har kommet mye lenger med dette enn Skandinavia, sier hun.

Det første Helen gjør i hagen om våren, er å legge ut saueull og spraye med Trico Garden for å holde rådyrene unna de dyrebare blomstene sine. Et annet sikkert vårtegn er når krokusen begynner å blomstre i plenen i forhagen i mars, en miks av sortene hvit 'Snow Bunting', lysegul 'Cream Beauty' og lysblå 'Blue Pearl'.

– Disse er så søte sammen og kler hverandre kjempegodt!

Den viktige høstjobben

Forberedelsene til den vakre vårhagen gjøres på høsten. Da planter Helen massevis av narsisser, tulipaner og alliumløk.

– Det som er fantastisk med tulipaner, er at de kan plantes så lenge det går an å grave i jorden – så lenge frosten ikke har satt seg. Hvis jeg ikke har rukket å plante ut alle, oppbevarer jeg dem kaldt i garasjen og planter dem ut så fort jorden begynner å tine igjen på vårparten. Det viktigste er at de får en kuldeperiode for å kunne blomstre.

Helen er utdannet biolog og har alltid vært interessert i hvordan naturen fungerer. Hun har plantet blomsterløk og sådd frø fra hun >

Solelsker: Blå blyrot er vanlig ved Middelhavet og stortrives i drivhuset.
- Vi elsker den unike, nærmest himmelblå fargen på blomstene. Den har akkurat kommet i gang med blomstringen nå og kommer til å blomstre hele sommeren. Den må overvintres frostfritt.

Søreuropeisk vibe: Drivhuset er fra en liten bedrift i Wales.
— Jeg synes ikke mursteinene jeg fant i Norge ga nok Middelhavsfølelse. Derfor endte vi opp med å bestille stein til grunnmuren fra Spania.

«Våren er forventningenes tid.
Nå begynner alt å bli grønt,
og lengselen etter blomstringen vokser.»

«Tulipaner har en skikkelig
WOW-effekt.»

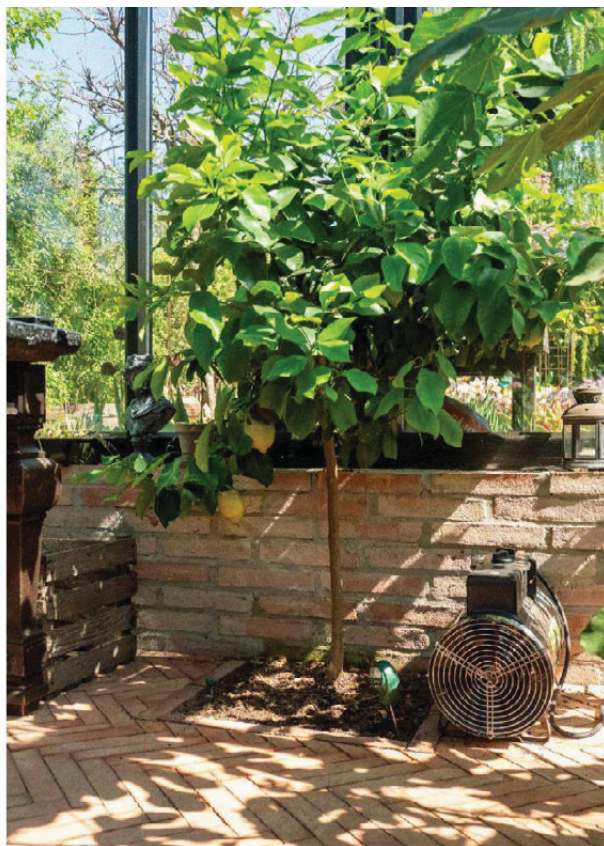
Fikentre: –Det finnes ikke noe bedre enn å nyte egendyrket fiken sammen med ovnsbak camembert og litt honning! Sortene 'Røsnæs' og 'Bornholm' fungerer bra i Norge. Fikentrær er lette å overvintre siden de slipper løvet sitt og kan stå i en mørk garasje.

Bratt terreng: I skråningen ned mot veien som går forbi har Helen plassert halvrunde bed i jern. Disse holder på jorden og gjør det lettere å plante i det skrå terrenget. – Skråningen blir veldig tørr siden vannet renner ned før det rekker å tas opp av jorden. Dette er en god kombo med tulipaner siden de gjerne vil stå tørt gjennom hvileperioden sin.

Spennende samplanting: – Denne kombinasjonen med ulike høyder og farger er jeg veldig glad i. Den sorte, høye tulipanen heter 'Black Hero'. Blomsten er egentlig sort, men får et hint av lilla farge i sola. Under vokser den enkle, bronsjefargede sorten 'Slawa'. De har selskap av den doble, aprikosfargede 'Copper Image'. Den mørkerøde foran til venstre heter 'Uncle Tom'.

Sitrusduft: Jeg ønsket meg drivhus som er isolert og med dobbeltglass siden jeg både ville ha et sitron- og fikentre til å overvinter her.

– Sitrontreet er plantet i et nedfelt bed i bakken og dufter guddommelig. Jeg har tidligere opplevd at sitrontrær i krukker har dødd. De trives bedre hos meg når de plantes rett i bakken.

var 10 år. Interessen for biologi vokste og ble til slutt toppet med en doktortrad i London. Derfor kaller hun Instagramkontoen sin @drblomster.

– Mens jeg studerte, hadde jeg alltid en vase med ferske snittblomster ved sengen, uansett hvor lite penger jeg hadde, sier hun. Da Helen kom hjem fra London, laget hun en enkel nettside, skaffet tillatelse fra Mattilsynet og begynte å importere favorittfrøene sine fra London pluss en hel haug unike knoller og blomsterløk. Disse selger hun på nettsiden drblomster.no.

– Jeg bruker hagen min til å prøve ulike sorter og samplantinger. Det er gøy å kunne bidra med å spre litt hageglede i nabolaget. Det hender også at jeg selger knoller og buketter utenfor porten vår. Selv om fasaden på huset er under oppussing akkurat nå, er det gøy å høre at gjester og de som går forbi, fortsatt blir inspirert av vårbedene våre, sier hun.

Snø og tulipaner

– Det var stort å få på plass et drivhus i hagen. Det er en gave fra Anders, og det er mulig jeg tilbringer mer tid i drivhuset enn med han, ler hun. Her tilbringer de kvalitetstid som familie, nyter et glass vin, leser og kobler av. Det fungerer som et supert «stikke-innom-sted» for storfamilien som gjerne får med seg noen høstklare agurker på vei hjem utover i sesongen.

– Det er en stor bonus at mye av forkultiveringen har blitt flyttet ut fra stua vår og inn hit, sier hun. Sist høst passet jeg på å plante masse tulipanløk også inne i drivhuset så mens resten av hagen fortsatt var pakket inn av hvis snø, var det en oase av vakre blomster der inne. Ren magi!

«Det som er fantastisk med tulipaner, er at de kan plantes så lenge det går an å grave i jorden.»

Forelskelse ved første blick: Denne statuen fant jeg da vi besøkte Karl Fredrik Gustafssons hagebutikk på Österlen i Skåne. Hun måtte bli med meg hjem til Oslo. Hun minner meg om en alv som står og passer på blomstene mine.

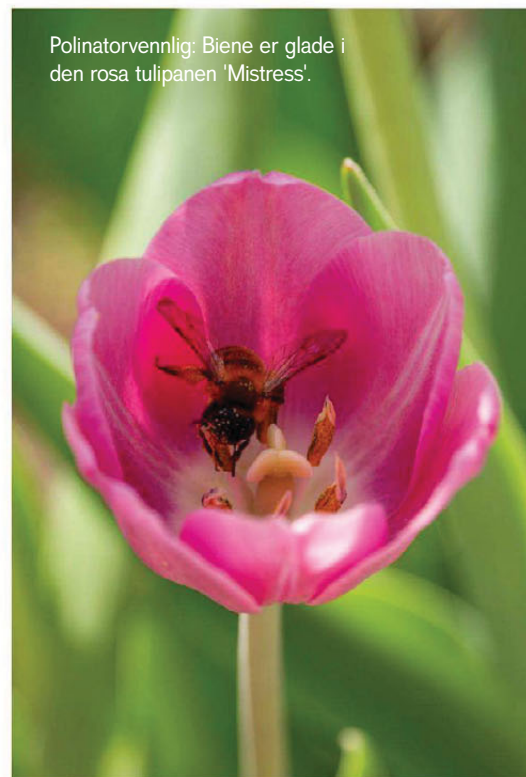
I bedet rundt henne vokser fleårige, enkle tulipaner.

Når de har blomstret ferdig overtar den hvite rosen 'Winchester Cathedral' fra David Austin. Tulipanene er lite dekorative tulipanene når de er avblomstret så da kan det være fint å ha noe annet i samme bed som tar over. Jeg har lave buskbomhekker rundt flesteparten av rosene mine for jeg liker å dekke til de lite dekorative stilkene nederst.

Pur luksus: Tenk å plante så mange tulipaner at man kan gå rundt og plukke sin egen bukett til bordet!

Polinatorvennlig: Biene er glade i den rosa tulipanen 'Mistress'.

Maks vårstemning: I dette organiskformede bedet vokser Darwin hybriden 'Salmon Impression' og den hvite tulipanen 'Francoise'. Begge er flerårige. I bakgrunnen blomstrer to store prydepler.

Slik lykkes du med løk i potter

1. Velg frostsikker krukke med dreneringshull i bunnen.
2. Fyll en tredjedel med lecauler.
3. Dekk lecaulene med ett tøystykke for å holde jorden du skal fylle på atskilt fra lecaulene.
4. Fyll på med jord, men ikke helt opp til kanten av potten.
5. Sett løkene tett, med spissen opp og slik at det blir plass til et jordlag over tilsvarende ca. 1,5 ganger løkens høyde.
6. Vann forsiktig og sett krukken under tak fram til våren for å unngå at løkene råtner. I januar kan du legge en snøball på toppen av krukken så løkene ikke tørker ut. Gi litt mer vann når løkene begynner å spire.

Slik lykkes du med løk i pallekarm

1. I en pallekarm kan du sette blomsterløken tett. Helen planter 160–200 stykker i sine karmen.
2. Grav bort et jordlag slik at du enkelt kan plassene løkene utover uten å måtte grave dem ned. Husk at spissene skal peke opp. Unngå at løkene berører hverandre.
3. Fyll på med jord. Tommelfingerregelen sier at jordlaget over skal tilsvare ca. 1,5 ganger løkens høyde.
4. Vann litt hvis det er en tørr høst. Helen vanner aldri i løpet av vinteren. Først når de begynner å spire gir hun litt vann hvis jorden er tørr.

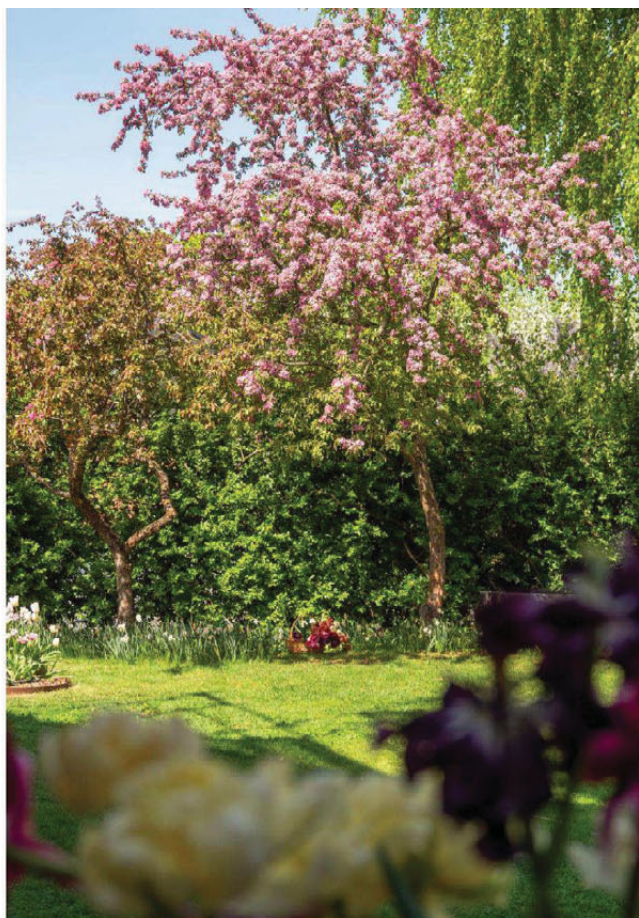
Gjennomtenkt uterom: Mursteinene i grunnmuren til drivhuset er håndlaget i Spania og bestilt inn fra Sverige via Qvesarum.

– Dette er et vierpæretre, også kalt «Nordens oliven». Et supert alternativ til oliventrær som er mye vanskeligere å lykkes med. Dette tåler den norske vinteren godt.

Sukkersøt: – 'Sprinkle Dip' er lysegul med rosa og hvite innslag og får meg til å tenke på godteri.

Rosa bakteppe: To gamle prydepletrær sørger for vakker blomstring i høyden.

HELENS BESTE HAGETIPS

✂ Ønsker du flerårig løkblomstring, er narsisser supre. De er lojale og kommer trofast med blomster år etter år. Mest sannsynlig vil de være i hagen i flere år enn deg. Tulipaner som er merket med «flerårig blomstring» vil også komme igjen flere år.

✂ For å finne ideer til vakre samplantinger kan du ta utgangspunkt i en sort du liker og skrive dette navnet pluss «companion plants» i google. Her vil du få mange ideer.

✂ Hvis du skal grave opp narsisser og flerårige tulipaner etter at de er avblomstret for å skape plass til andre planter i samme bed og kasser, er det viktig at du klipper av de avblomstrede hodene og lar dem visne ned først slik at energien rekker å trekke tilbake til røttene igjen. Da er det større sjanse for at de blomstrer igjen neste år.

✂ Sliter du med at rådyr spiser blomsterløken og annet blomstrende i vårhagen, kan du spraye med Trico Garden. Dette er et KRAV-godkjent produkt som er laget av sauetaig og blandes ut med vann. Smaken og lukten får hjortedyr til å holde seg unna. Jeg vil kalle det et mirakelmiddel. Naboene mine sliter med oppspiste blomsterknopper, mens min vårhage er like fin. Trikket er å spraye plantene før rådyrene kommer på besøk, altså før de setter knopper. Jeg sprayer kun en gang per sesong. Unngå å bruke sprøyten rett før det er meldt regn.

Unikt utseende: – Tulipanen 'Dream Touch' har en spesiell hvit kant og løkene har alltid så fantastisk kvalitet. De passer godt i samplanting med 'Copper Image'.

Her har vi samlet 10 av
de vakre tulipansortene i
Helens hage:

1. 'Salmon Impression'
2. 'Sprinkle dip'
3. 'Sugar crystal'
4. 'Elsenburg'
5. 'Ranomi'
6. 'Sarah Raven'
7. 'Columbus'
8. 'Copper Image'
9. 'Dream Touch'
10. 'Beachberry'

MAISON mat & vin

NYTT & BEDRE!

Matglede for matglade

BLI ABONNENT

og få bladet rett hjem til deg!

Maison mat & vin byr på fristende oppskrifter og tips til både hverdags- og festmat. Du møter entusiastiske kokker som deler av oppskriftene sine, og vinkjennere som gir gode tips til hva du bør drikke til maten.

Maison mat & vin er laget for alle som trives rundt et dekket bord, og er fylt med inspirerende, nyttig og nytbart lesestoff. Livet er for kort til å spise kjedelig mat.

Bon appétit!

Bestill vårt
supertilbud på SMS:

Send MAT41
til 2205

Super-
tilbud

FÅ 6 UTGAVER
+ KNIVSETT I TO
STØRRELSER
FRA SUBARASHII
TIL KUN KR 299*
SPAR 84 %

*+ porto kr 49
for utsendelse
av gaven

6 utgaver i butikk	kr 774
Knivsett fra Subarashii	kr 1095
Totalverdi	kr 1869
Din pris	kr 299 *
Du sparer	kr 1570

* + porto kr 49 for utsendelse av gaven

Et stilig knivsett
fra Subarashii med
kokkekniver i to størrelser.
Verdi kr. 1.095,-

#matglede for matglade

VÅRENS FØRSTE: ENDELIG TID FOR STEMORSBLOMSTER I POTTE

LENGSELSFULL

Med primula, krokus og minipasjonsliljer på bordet føles våren nær. Nå er tiden inne da vi lengter så etter vårblomstring at vi nesten alltid begynner for tidlig og må løpe og hente inn pottene når temperaturen faller. Det hører med! Og flere av de tidlige vårblomstene tåler faktisk noen frostnetter. Sats på løkplanter som snøklodder, scilla og perlehyacinter, og tøffinger som primula og stemorsblomst.

GETTY IMAGES

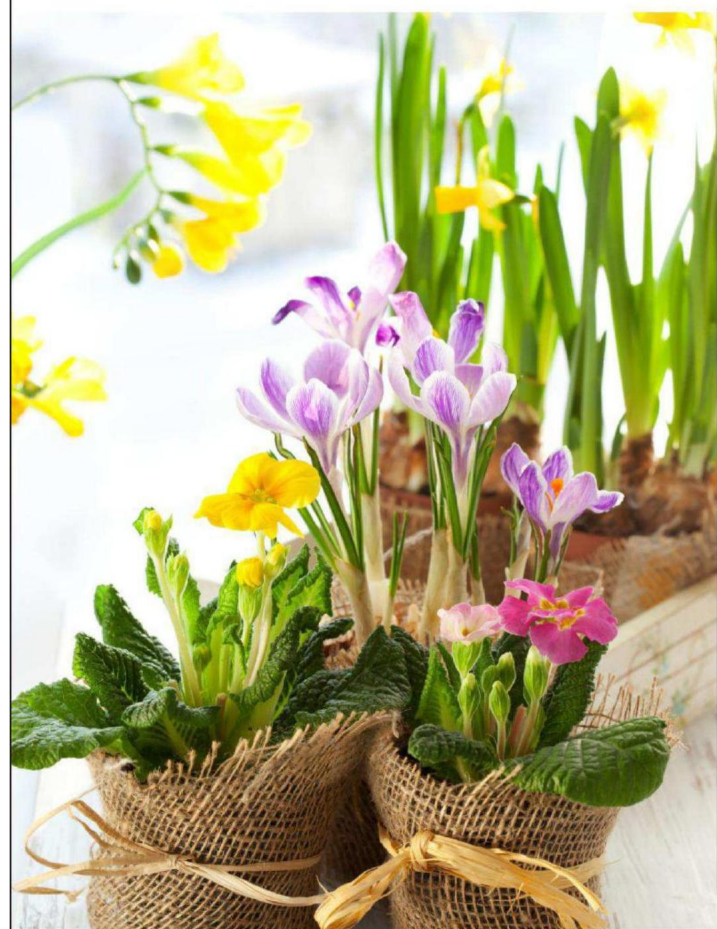
KORT SESONG

Akkurat nå og en måned til finner vi manges favoritt i butikken: Ranunkel. Den er helt nydelig som snittblomst, men kan også være et fargerikt innslag i potte ute om våren. Den tåler flere minusgrader, hvis den bare får en gradvis overgang fra innetemperatur til den kalde vårluften ute. Sett den for eksempel i garasjen et par dager først. Hvis værmeldingen viser mange dager med minusgrader, er det lurt å sette potten innendørs til temperaturen ute blir varmere igjen.

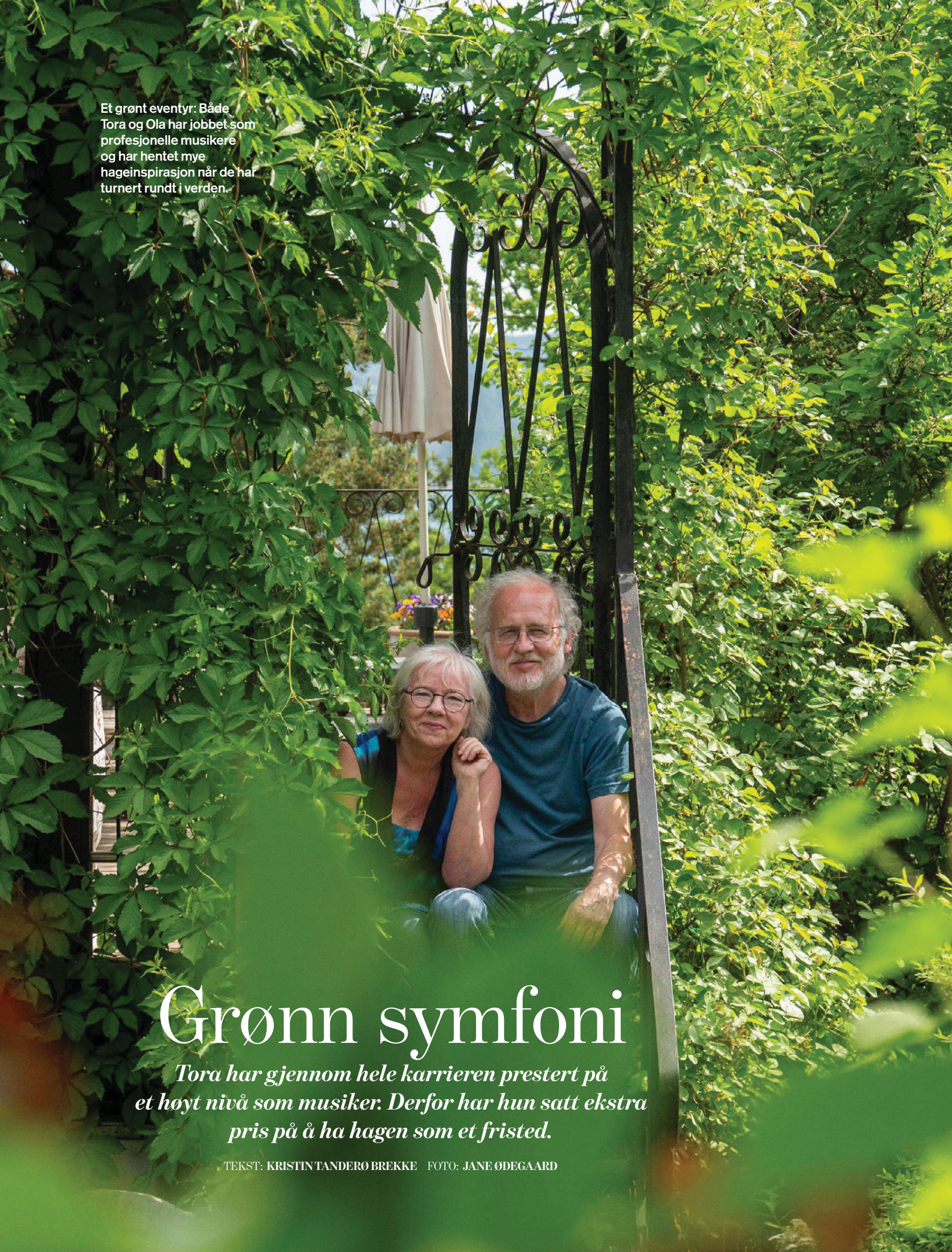

FAVORITTEN

Vasen i den nye serien Lily fra Holmegaard er inspirert av de forskjellige stadiene i vannliljens blomstring. Det er noe drømmende over vannliljen, som også reflekteres i vasens design. Vi drømmer om å sette sommerens hageblomster i den vakre vasen som er 19 cm høy og koster ca. kr 650.

GETTY IMAGES

A photograph of an older couple sitting together in a lush garden. They are positioned in front of a black metal trellis structure that is heavily covered with green vines and leaves. The man, on the right, has a grey beard and glasses, and is wearing a blue t-shirt. The woman, on the left, has short grey hair and glasses, and is wearing a blue and black top. They are both looking towards the camera with gentle smiles. In the background, a white patio umbrella is partially visible through the foliage. The overall scene is bright and verdant, suggesting a sunny day in a well-maintained garden.

Et grønt eventyr: Både Tora og Ola har jobbet som profesjonelle musikere og har hentet mye hageinspirasjon når de har turnert rundt i verden.

Grønn symfoni

Tora har gjennom hele karrieren prestert på et høyt nivå som musiker. Derfor har hun satt ekstra pris på å ha hagen som et fristed.

TEKST: KRISTINTANDERØ BREKKE FOTO: JANE ØDEGAARD

En liten smak av Monet på Nesodden:
Det er noe poetisk over gullregnen
'Vossii' med sine hengende blomster
over drivhuset og den hvite sittegruppen
omgitt av grønt. Her får man lyst til å
sette seg ned og nyte – og kanskje skape
noe? Høyreist Allium 'Purple Sensation'
vokser nærmest kamera.

Prakthumleblom: Blomstrer fra mai med oransje, enkle blomster med gul kjerne på tynne stengler.
— Den er nydelig sammen med all praktvortemelken her om våren.

Forhagen: En vei med elvegrus omkranset av frodige planter fører inn til hagen og huset som ble bygget i 1976. Stauden sypressvortemelk til høyre i bildet ligger opp nå tidlig i sesongen. Akeleier, fløyelstjæreblom og prestekrager venter på å komme i blomst. Foran rekkverket ved inngangen kommer det snart massevis av stokkroser.

Hvem: Tora Dugstad, Ola Rønnow og katten Mimi (16)

Hva: Uterom på 1,4 mål delt inn i for- og bakhage.

Ulike sittesoner, terrasse og drivhus.

Hvor: Berger på Nesodden, H3

Instagram: @vaarihagen

Uterommet er overraskende frodig selv om kalenderen kun viser midten av mai.

— Jeg trodde blomstringen skulle komme i gang sent på grunn av den ekstra snøtunge vinteren vi har hatt, men den har gitt motsatt effekt. Det virker som at plantene har likt det tykke isolerende laget med snø. Alt har eksplodert ekstra tidlig i år, sier hun. Et teppe av grønne blader dekker jorden i forhagen. Innimellom skinner vårstaudene i all sin prakt som herlige, fargerike tuer.

— Det magiske med våren er all forventningen og gleden over snart å skulle se igjen mine gamle plantevenner – hvis de fortsatt lever. Og spenningen ved å vente på det bildet som alt vil danne.

Huset ingen ville ha

Det var tilfeldig at de endte opp her med denne hagen. Tora bodde i en leilighet på Bislett med Ola og sin toårige sønn da drømmen om å flytte ut av Oslo sentrum meldte seg.

— Vi jobbet begge som musikere i Oslo-Filharmonien, og drømmen var et hus i nærheten av sentrum hvor vi kunne øve hjemme uten å forstyrre naboene. Nesodden var det beste alternativet vi kunne klare på grunn av prisene, sier hun. Lite visste de om hvor fornøyde de skulle bli med valget.

— Jeg kjøpte huset mens Ola var på turné i Japan. Vi fikk det 40 % under takst. Dette var virkelig huset ingen ville ha, sier hun. Familien flyttet inn midt i en snøstorm i 1993. Da var hagen helt skjult av enorme mengder med nysnø. Utover våren dukket en ganske innholdsrik hage opp.

— Det var som å være i en drøm. Vi kunne nesten ikke tro at vi hadde vært så heldige både inne og ute! Vi har beholdt mesteparten av buskene og trærne, og fylt på med stauder og andre blomstrende vekster.

Kunstnerinspirasjon

Paret turnerte regelmessig rundt i verden med jobben, og innimellom kunne de bruke fridagene til å hente inspirasjon i ulike besøkshager.

— Jeg hadde fra starten en idé om at jeg ville ha en «naturlig» hage, inspirert av engelske cottage gardens som ofte går i rosa, blått, lilla og hvitt. Men etter at jeg besøkte kunstneren Monets hage i Frankrike og så hvordan en total blanding av ulike farger kan harmonere så godt sammen, har jeg blir modigere her i min egen hage, sier hun. En av de sterkeste fargeklattene nå i mai er trepionen som blomstrer med sine store, lilla blomster.

— Den elsker jeg! Og fryden er enda større når den lille villpeonen kommer, om en uke eller to. Den er ubeskrivelig vakker med kronblader som minner om tynt silkepapir. Den var helt ukjent >

Utplantning: Det er på tide at den forkultiverte rosekattosten kommer i jorden. Til venstre stråler en vårvortemelk. Busken til høyre er en brudespirea 'Grefsheim'.

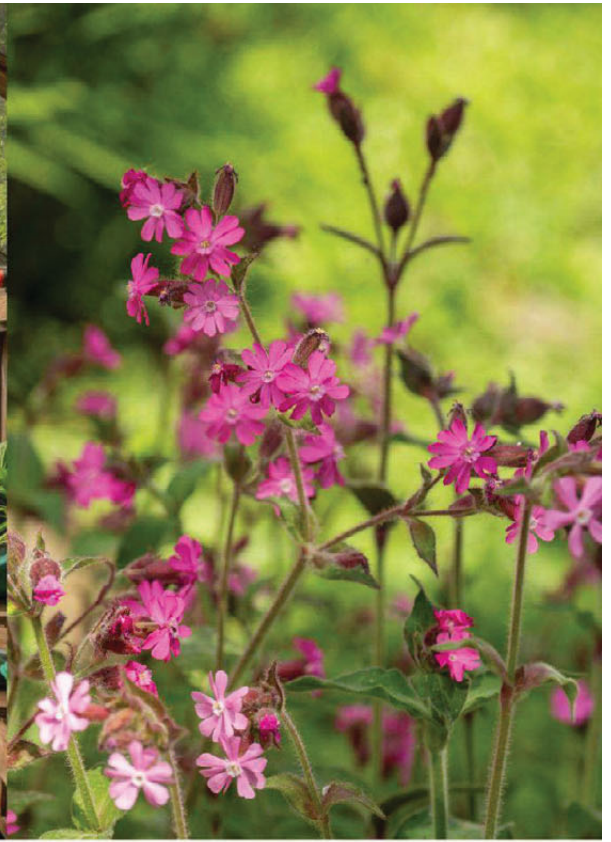

Strekker seg mot solen: Tomatplanter og sommerblomster har akkurat fått flytte ut i drivhuset nå som faren for frostnetter er over.

Skulpturelt innslag: Rundt vasen Tora fikk av barndomsvenninner i 60-års gave vokser allium 'Purple Sensation'. Når bladene visner ned gir de plass til staudene, solhatt, hestemynte, sommersolhatt og selvsådde akeleier.

Kos og nytte: – Vi sitter alltid litt i drivhuset tidlig på våren og hilser den lyse årstiden velkommen med et glass vin, før vi flytter møblene ut og de store tomatpottene tar over plassen. Og det samme gjør vi gjerne om høsten. Etter vasking og tømning er det plass til oss igjen. Da har vi en liten avskjedsstund før vinteren kommer.

Jonsokblom: – Denne viltvoksende toårige planten var en favoritt i bukettene vi plukket i veikanten og i skogen som barn. Jeg gravde opp noen småplanter i naturen og tok dem med hjem. Den sprer seg villig og vennlig med frø, og det får den lov til.

TORAS BESTE HAGETIPS

✕ La plantene få vise veien til hvor de trives. En kombinasjon av kontroll og samarbeid med naturen er nøkkelen til et vilt og tilfeldig uttrykk. La dem få frøsa seg der de vil, innenfor rimelighetens grenser. Disse vekstene er gjerne ekstra sterke og robuste. Finn et sted hvor du kan la dem få herje fritt, gjerne innenfor noen rammer så du ikke mister kontrollen.

✕ Gjenta staudene du merker at trives hos deg. Dette skaper en rød tråd i uterommet for ro før øyet.

✕ Unngå å bruke opp all planteplassen du har til tidligblomstrende sorter. Da er hagen ferdigblomstret i juli, og du går glipp av den herlige frodigheten august og september har å by på.

✕ Sliter du med skvallerkål i enkelte bed, er min erfaring at det ikke er verdt tiden det tar å grave opp hele bedet for å prøve å kvitte seg med denne standhaftige planten. Jeg har mye bedre erfaring med å plante stauder som krever mye plass og heller nappe ut de skvallerkålene som dukker opp her og der.

Bunndekkeren flekkklungeurt har viste seg å kunne utkonkurrere skvallerkål i stor grad etter at jeg kniper bort skvallerkålblader som måtte dukke opp på våren.

for meg da jeg fikk den av en venninne. Hun fortalte at den kun blomstret i rundt tre dager, så da jeg kom hjem fra konsert sent om kveldene de første årene, pleide jeg å skynde meg ut med lommelykt for å nyte den mest mulig, ler hun.

Vårforberedelser

Tora har gjort flere ting for å sikre vårfølelse i hagen. Hun har plantet løk som krokus, snøstjerne, villtulipaner og narsisser i plenen sammen med selvsådd primula som har blitt gravd opp fra grusgangen. Når de første vårstaudene er avblomstret, klipper hun dem ned for å gi lys og plass til senere blomstrende sorter. Hagestilen sin beskriver hun som frihet innenfor visse rammer. Tora er ikke så opptatt av å planlegge og gjennomføre ideer.

– Ibland har jeg planer, men jeg gjennomfører sjelden noen fullstendig. Det meste skjer etter innfallsmetoden med dens iboende sjansespill. Dette skal være et fristed.

Tillit til naturen

Tora opplever at naturen selv tar større og større plass som inspirasjonskilde. Hun synes det er vanskelig å fjerne planter som har frøsa seg naturlig og liker tanken på at de har valgt plassen sin selv.

– Jeg har et bilde inni meg av at naturen selv skal få vise meg veien inn i min alderdomshage. Jeg ser for meg at jeg etter hvert skal sitte rolig her ute i en god stol og nyte roen og fuglesangen, fullstendig omgitt av selvsådde forglemmegei, jonsokblom, vårvortemelk, akeleier og prestekrager i fri dressur.

Omgitt av naturens ro:
Den usjenerte sitteplassen i
forhagen er utover i sesongen
omgitt av roser, georginer,
storkenebb, stokkroser og
sommersolhatt.
Dette er parets yndlingsplass.

Omgitt av naturens ro: Den usjenerte sitteplassen i forhagen er utover i sesongen omgitt av roser, georginer, storkenebb, stokkroser og sommersonnhatt. Dette er parets yndlingsplass.

Vakker kombo: De runde lilla blomstene til allium 'Purple Sensation' kler godt å stå sammen med de rosa aksene til ormerot. – Jeg visste ikke helt hva jeg gjorde da jeg plantet disse i skvallerkålbedet mitt, men dette skulle vise seg å bli en av samplantingene jeg er aller mest fornøyd med. De er nydelige sammen og dekker fint skvallerkålen!

Slik unngår Tora at planteknopper blir spist av rådyr

– Rådyr byr på store naturopplevelser – og dessverre også mye ugagn i bedene. En gang hadde vi en tre dager gammel kalv om lå i blomsterbedet. Den ble født på plenen til naboen. Hver vår kommer det kalver som legger seg til å sove under sjasminen vår. Jeg har ikke lyst til å lukke hagen med gjerder og hønsenetting selv om rådyrene er glade i å spise blomsterknopper. Heldigvis har jeg kommet over en genial løsning. Jeg blander Trico Garden med vann og sprayer på plantene minst to ganger per sesong, og tar ofte en ekstra runde etter kraftig regnvær. Dette er et KRAV-godkjent produkt som er laget av sauetaig og blandes ut med vann. Smaken og lukten får hjortedyr til å holde seg unna. Sorter jeg vet de liker ekstra godt som roser, kattost og høstfloks, får ekstra god spraying. Husk å spraye før plantene setter knopper. Det har virkelig vært som natt og dag. Nå får jeg beholde nesten alle blomstene mine. Anbefales på det sterkeste!

Disse 3 rosesortene har Tora erfart at rådyrene ikke spiser:

Buskrosen Rosa Rugosa 'Moje Hammarberg'
Albarosen 'Amelia'
Buskrosen 'Ritausm'
Nellikrosen 'F.J. Grootendorst'

VEDLIKEHOLDSFRITT

Bunndekkere er hagens beste ugressmiddel. Her er seks typer som er dekorative tidlig i sesongen:

Flekkklungeurt, *Pulmonaria affinis*, H8
Flekkvetann, *Lamium maculatum*, H6
Dvergslirekne, *Persicaria affinis*, H7
Myske, *Galium odoratum*, H8
Hagesildre, *Saxifraga x arendsi*, H7
Skyggesildre, *Saxifraga umbrosa*, H7

Utflyttingsklar: Blomkarsen har blitt forkultivert inne for å komme i blomst tidlig.

– De er så morsomme og blomstrer til langt utover høsten.

Duppesoleie: Blomstrer med yndige hvite, små blomster på stive stilker i mai før den visner helt ned og gir plass til det som kommer senere.

«Det meste skjer etter innfallsmetoden med dens iboende sjansespill.»

Frodig inngang: Smijernsporten som fører inn til terrassen er omkranset av en vokseglad villvin som ble plantet da huset ble bygget på 70-tallet. Snart vil også en knallrød 'Flammentanz' klatreroser slynge seg over porten.

Ut i solen!

Årets utemøbler er på full fart inn i en butikk nær deg, og valgmulighetene har aldri vært bedre. Nå vil vi ha like god komfort som innendørs, men møblene må også tåle litt vær. Her er vår guide til gode valg denne sesongen!

Sus av riviera: Marseille sofagruppe i kunstrotting, svart aluminium og imitert tre, med puter i vannavstøtende Olefin-tekstil. 3-seter sofa, lengde 146 cm, kr 24 999 for sofa og to loungestoler, Bohus.

TEKST: VIBEKE STIANSEN FOTO: PRODUSENTENE

SLIPP OSS UT!

– Vi nordmenn er veldig gira etter å komme oss ut når våren kommer. Og tendensen er at vi velger møbler som ser mer og mer ut som de vi har inne. Som komfortable loungegrupper med tepper under og oppladbare utelamper, for ikke å glemme utekjøkken og -dusj. Vi ønsker å leve ute så mye som mulig, og det gjenspeiles også i møbelvalgene våre, sier interiørarkitekt Nina Wolff i Curious Yellow. Uterommet blir en forlengelse av innerrommet, men ikke gå i den fellen at du bare plasserer en sittegruppe rett utenfor terrassedøren. Har du plass til det, vil du få et mye hyggeligere uteområde om du deler det inn i ulike soner, tipser Wolff.

Ta gjerne med deg en krakk utendørs, som du flytter litt rundt etter solen for å bli kjent med uteområdene dine før du går i gang med møbleringen.

Og tenk funksjonelt! De færreste trenger sitteplass til 20 gjester, så innred for hverdagen.

Har du en balkong, kan du også utnytte og møblere i høyden. Ikke minst med frodige planter.

Fargekick: Sundsö kafésett i blått med to klappstoler og et bord i pulverlakkert stål, kr 1397, Ikea. Kommer også i flere farger.

Smart på liten plass: Runebakken er et elegant, sammeleggbart kafésett i oljebehandlet, FSC-sertifisert akasietre, bord 62 x 62 cm, kr 500, og stol kr 400 per stykk, Jysk.

Klassisk og funksjonell: Kassandra sofagruppe fra Krifon, i pulverlakkert aluminium med teakdetaljer på armlenene og puter i værbestandig Olefin-tekstil. 3-seter sofa, lengde 205 cm, to stoler og bord, 140 x 85 cm, kr 23 990 for hele settet, Hageland. Bordet har keramisk bordplate og kan heves til spisehøyde.

Stilig: Sorrento stol i FSC-sertifisert akasietre, polyrattan og jern, kr 3799, Bloomingville.

A photograph of a modern outdoor dining area. In the foreground, a round wooden table with a white-painted X-base is surrounded by four light green plastic chairs with vertical slats. The table is set with white plates, glasses, and a woven basket of bread. A large potted plant sits on the table. The background features a white, stepped wall with a small arched niche and a striped towel hanging over the top. The ground is made of light-colored stone tiles.

Mintgrønt: Vitalina hagestol i 50% resirkulert polypropelen med UV-coating, kr 999, og Adriana hagebord i pulverlakkert aluminium og bordtopp i polywood, Ø 110 cm, kr 4999, Kid Interior.

SLIK TAR DU GODE VALG

✕ Uansett hva slags materialer du velger, er det viktig å investere i kvalitet.

✕ Les deg opp på hva møblene faktisk tåler, da helårsbruk ute ofte kan komme med et «men» til slutt.

✕ Velg slitesterke materialer som tåler vær og vind. Det finnes mange utendørstekstiler som er både UV-bestandige, slitesterke og vannavstøtende.

✕ Tre er et vakkert og naturlig valg for uterommet, men det krever vedlikehold for å beholde glansen. Alternativt kan du la det gråne naturlig og utvikle en sølvgrå patina.

✕ Stål- og aluminiumsmøbler er svært holdbare og krever lite vedlikehold. Hvis du investerer i kvalitetsprodukter, kan de stå ute hele sesongen uten problemer.

✕ For å forlenge levetiden til møblene, dekk dem til med et trekk om vinteren, eller vurder å oppbevare noen møbler innendørs dersom de ikke tåler kulde og frost, spesielt da puter og tekstiler.

Kilde: Interiørarkitekt Nina Wolff

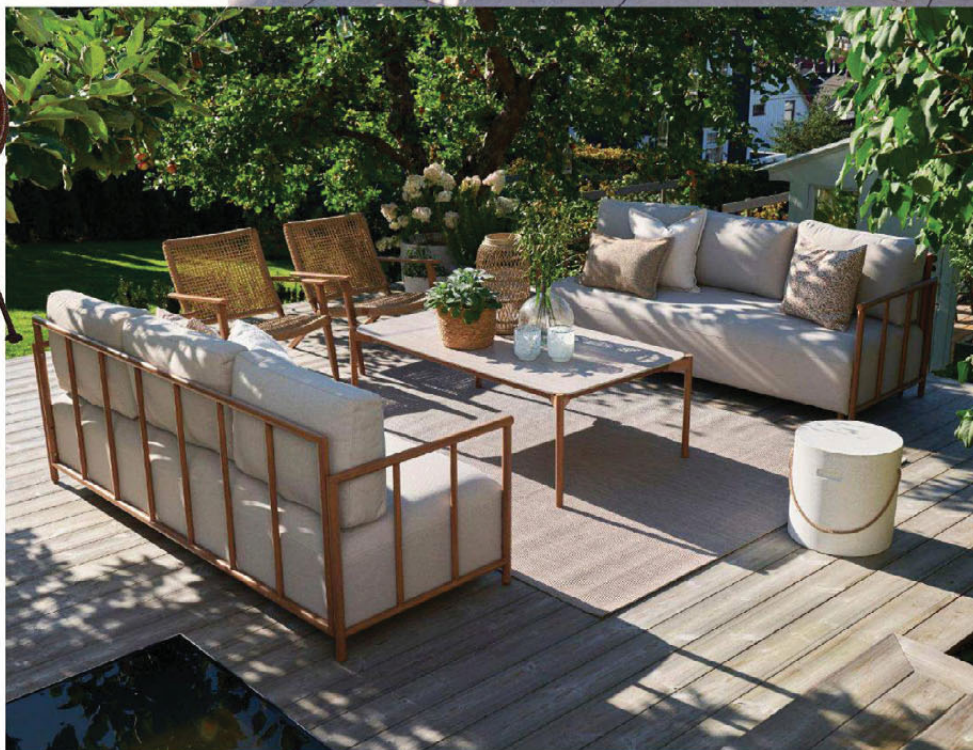
God sittekomfort: Nora spisestol i kunstrotting med regulerbar rygg, kr 5499, og Orion spisebord med keramisk glasstopp, 220 x 100 cm, kr 9999, begge fra Bohus.

Art deco-inspirert: Groove utemøbler i rustfritt aluminium, stol uten armlene, kr 2860, spisebord, 186 x 86 cm, kr 13 600, og stol med armlene, kr 3 400, alt fra Tom Dixon.

Fin flyt: Flow loungestol i rotting og jern, kr 10 899, House Doctor.

Nett: Linea 3-seter sofa har teakfoliert aluminiumsramme og vannavvisende og vendbare puter i polyester, lengde 205, kr 11 999, og Linea sofabord, 140 x 80 cm, kr 4999, Bohus.

Pipe sofagruppe fra Brafab,
sofa, bord og to lenestoler,
kr 15 990, Hageland.

Gulsanger potteskjuler kommer i to ulike størrelser, Ø 36 og Ø 40cm, kr 499/599, Jysk.

Velkommen til bords: Drammen spisebord i FSC-sertifisert eik, 200 x 100 cm, kr 7999, og Torekov stol i massiv FSC-sertifisert eik og polyrattan, kr 2199, Jysk.

Bygg din egen sofa: Hadley modulsofa, i fargen Marzipan, har stålramme og puter i slitesterkt, lysbestandig og hurtigtørkende polyestertekstil. En modul, b 60 x d 70 cm, fra 3399, Sofacompany.

Nett og lett: Penzano hagegruppe i polyrattan og aluminium, sofa, kr 14 999, loungestol, kr 5999, og Sorrento sofabord i FSC-sertifisert akasietre, kr 2099, Bloomingville.

Formsterkt: Stramme og formklippede hekker skaper struktur i Camillas private hage. Utover i sesongen vil staudene blomstre frodig og vilt innenfor de stramme rammene. Praktmagnolien 'Galaxy' er herdig og riktblomstrende.
— Visste du at magnolia er nydelig å sylte og at smaken minner litt om ingefær?

Camillas blomstrende eventyr

Denne driftige dama har skapt sitt eget økologiske univers, en hagedrøm hun deler med mange andre ved å invitere til afternoon tea i hagen, levere spiselige blomster til restauranter og ønske velkommen til selvplukk av tulipaner.

TEKST: KRISTIN TANDERØ BREKKE FOTO: JANE ØDEGAARD

Papegøyetulipan: 'Black Parrot' er en glamorøs sort hvor kronbladene minner som fuglefjær.
– Denne er fantastisk sammen med lysere og mer støvete farger.

Hvem: Camilla Anvik, mannen Jan-Henrik Hansen og barna Emily (21), Kristian (20) og Christopher (16)

Hva: Har både en privat hage som er åpen etter avtale og en besøkshage med bugnende blomsteråkere og kjøkkenhage som er åpen på publiserte tider fra mai til august. Begge er økologiske.

Hvor: Nevlunghavn i Stavern

Instagram: @skjaergaardshagen (her deler Camilla åpningstider)

Noen hundre meter fra sin private hage, på en gård med en egen flystripe, har Camilla etablert Skjærgårdshagen, en besøkshage som arrangerer alt fra afternoon tea, kurs, workshops og markeder til bryllup. Det som av tidligere gårdseier ble brukt som en flyhangar er i dag gjort om til et slags opplevelsessenter hvor Camilla byr på sanselige opplevelser med økologiske planter, spiselige blomster, ville buketter og lokal mat i sentrum.

Den private hagen

Men la oss først ta turen innom Camillas private hage rundt hundre meter unna, som også er barndomshjemmet hennes.

– Her har familien min bodd i tre generasjoner. Først var det oldemor som formet hagen her, så mamma og så jeg. Derfor har vi fortsatt mange gamle stauder og roser. Jeg er inspirert av de ville, engelske cottage hagene og de viktorianske kjøkkenhagene, men også stramme franske hager. Derfor har jeg fokusert på vakre linjer, mye høyde og spennende siktlinjer. Formklippede buksbom-, liguster- og bøkehekker bidrar med >

Innholdsrikt uterom: Skiltene peker mot de ulike delene av Camillas Skjærgårdshage, og det er ikke få.

Stemorsmiks: Sortene 'Blue Swirl' og 'Wittrockiana' og 'Frizzle' er spiselige når de dyrkes økologisk fritt for giftstoffer.

Et vilt og bed: Alliumsortene 'Globemaster', 'Giganteum' og 'Purple Sensation' er plantet sammen og blomstrer til litt forskjellige tider, noe som forlenger den fine blomstringen i bedet. Tulipanen 'Spring Green' kommer igjen og igjen.

« Etter en lang, kald vinter er vi nordmenn klare for lys, energi og sterke farger. »

Maks blomstring på liten plass

✂ Du får maks blomstring ut av krukke dine ved å plante etter lasagnemetoden.

✂ Det vil si at du planter ulike løkblomster i forskjellige dybder i samme krukke og har jord mellom hvert lag.

✂ Plasser de største løkene nederst og de minste på toppen.

✂ Du kan for eksempel plante allium nederst, så tulipaner, så narsisser og til slutt krokus under øverste jordlag.

✂ Da vil du få vakker blomstring til ulike tider i samme potte. Helt genialt!

struktur og ramme. Innenfor disse har jeg fylt på med frodige og ville stauder. Engelskmenn er gode til å skape vakre kjøkkenhager hvor du kan gå ut med en kurv over armen og høste både snittblomster, urter og grønnsaker. Jeg har prøvd å lage det samme her, sier hun.

Sonene er delt inn i ulike temaer. Et område har mørke blomsterinnslag med juleroser, blodplomme og blå roser. I måneskinns-hagen holdes en rolig fargepalett med planter i hvitt, grått og grønt. De hvite fargene lyser opp i skumringen rundt vakre statuer. I et annet rom er en haug engelske duftroser og lavendel samlet. Bak de neste hekkene er en liten kjøkkenhage og det hun kaller «barnehagen» med frukttrær som er gøyale å klatre i rundt et lekehus.

Blomstring med x-faktor

Skjærgårdshagen så dagens lys da Camilla fikk mulighet til å kjøpe den gamle gården med flystripe hvor hun hadde jobbet på åkeren i oppveksten.

– Da jeg og mannen min overtok stedet for fem år siden, lurte vi på hva vi skulle bruke det til. I starten hadde vi hester på beite her og en ridebane. Jeg hadde skissert opp en liten kjøkkenhage sånn at jeg kunne dyrke litt økologiske blomster, grønnsaker og urter til eget bruk og for å selge til turister. Det ble raskt til mye mer dyrking enn det. Det er mammaen min og jeg som gjør alt her, sier hun.

Heldigvis er mamma tidligere blomsterdekoratør og har jobbet på gartneri.

Idyll: Den viktorianske sonen i skjærgårdshagen er en egen hage i hagen gjerdet inn med kastanjegjerder med espaljerte frukttrær, bøkehekker og engelske porter.

Vårlige skjønnheter: Her er en miks av tulipanene 'Gudoshnik' med dobbel blomst, støvete 'La Belle Epoque' med dobbel blomst og 'Black parrot'.

«Jeg demper gjerne fargepaletten på blomstene litt ned utover sommeren.»

Nam!: Camilla jobber tett med proffe kokker. Gulrotkaken og makronene er laget av Åshild Lerbak på kokkelandslaget. De er pyntet med økologiske og spiselige syriner, fioler, og alysium og serveres i sesong hos Skjærgårdshagen.

Stemormiks: Sortene 'Blue Swirl' og 'Wittrockiana' og 'Frizzle' er spiselige når de dyrkes økologisk fritt for giftstoffer.

Vakker bukkett: Disse tulipanene har blitt satt tett i tett som i en eggekartong for å sikre at stilkene strekker seg ekstra mot sola og dermed blir lengre. Et smart triks som gjør at tulipanene egner seg godt til snitt.

«Det er så mange sorter
som kan spises, og alle har
sin unike smak.»

Matkunst: Skjærgårdshagens
signaturredessert i mai er
spiselig tulipanhode av
sorten 'Flaming Prince'
servert med hjemmelaget is
og stemorsblomster.
Eggene til isen kommer fra
gården til Camillas fetter.
Her jobber familiene tett.

Levende kunstprosjekt: Camillas
bror, Mathis Anvik, er en kjent
graffitikunster. Han bruker hangaren
som atelier til større kunstprosjekter.
Nye bilder henges opp her
regelmessig, noe som skaper en
helt unik stemning.

Perlebusken: – Sorten 'The Bride' er min favoritt i mai. Den trives på en lun og solrik plass. De kritthvite blomstene er fantastiske i oppsatser og buketter.

Idyll: Den viktorianske sonen i skjærgårdshagen er en egen hage i hagen gjerdet inn med kastanjegjerder med espaljerte frukttær, bøkehekker og engelske porter.

– I tillegg får vi hjelp av fetteren min, andre i familien og flinke frivillige når det trengs, sier hun. På de sju målene som tidligere ble brukt som potetåkrer, har Camilla anlagt ulike hager.

– Alt vi gjør er økologisk. Den viktorianske sonen er som en gammel engelsk kjøkkenhage, også kalt «walled garden». Området utenfor tipien vår kalles «tipihagen». Her dyrker vi tulipaner og grønnsaker. «Damhagen» er full av spiselige blomster. «Ellipsehagen» består av en blomstereng, mens vi dyrker asparges i den «Nedre hagen», sier hun. Alle områdene har bed hvor urter, grønnsaker, snittblomster og spiselige blomster samplanter. Dette gir de pollinerende insektene et rikt liv.

– Mikrolivet i jorden blir også godt av denne dyrkekombinasjonen, i kombinasjon med vår egen kompost. Dette er et helt lite kretslop med naturen som læremester.

Kreative planteopplevelser

På starten av sesongen er Camilla klar for å skape en fargeeksplosjon i bed og krukker.

– Etter en lang, kald vinter er vi nordmenn klare for lys, energi og sterke farger. Jeg demper gjerne fargepaletten på blomstene litt ned utover sommeren, sier hun.

Hvert år når tulipanene står i full blomst, inviterer hun til selvplukk. Da trekker gjestene dem opp av jorden med løken.

– Når de kommer hjem, kan de kutte av stilkene og lage en vakker bukkett. Løkene kan de plante i sin egen hage, så vil de blomstre igjen neste år.

Et annet sikkert vårtegn i Skjærgårdshagen er når Camilla inviterer til afternoon tea.

– Det blir som regel fullbooket med en gang, og det er veldig gøy. Neste år tenker jeg også å arrangere afternoon tea med Bridgeton-tema lenger ut i sesongen. Da ser vi for oss at gjestene kler seg i sine fineste kjoler, hester som kommer ridende inn her og besøk av veteranbiler, mens kokker lager nydelig fingermat med ingredienser fra hagen. Det skjer mye gøy her. Jeg elsker å spre mat- og hageglede!

Giftfri skjønnhet

Camilla har blitt veldig glad i å dyrke vakre, spiselige blomster.

– Det er så mange sorter som kan spises, og alle har sin unike smak. Duftpelargonia har for eksempel mye syre og er kjempegod i drinker, i ostekake og på kamskjell. Blomkarse er pepperaktig i smaken, noe som er nydelig i salater eller på en hovedrett. Georginer pimper også opp enhver salat. Lakristagetes og lavendel bruker vi til å lage vår egen is om sommeren. Siden jeg unngår alle typer av giftstoffer, er alt trygt å spise, sier hun. I flere år har hun levert spiselige blomster til det norske kokkelandslaget, konkurransekokker og gourmetrestauranter rundt i Norge.

Det kan virke som at Camillas døgn har flere timer enn andres. Hvordan får hun egentlig tid til alt?

– Til daglig jobber jeg i flytårnet på Oslo Lufthavn. Det er det jeg egentlig driver med. Dette er bare en hobby.

Idyll: Den viktorianske sonen i skjærgårdshagen er en egen hage i hagen gjerdet inn med kastanjegjerder med espaljerte frukttrær, bøkehekker og engelske porter.

«Etter en lang, kald vinter er vi nordmenn klare for lys, energi og sterke farger.»

Papegøyetulipan:
'Estella Rijnveld' skaper liv
og røre i bedet.
– Jeg er ikke så glad i rød
farge, men denne sorten
elsker jeg. Den er så vill og
levende i buketter.

Hagedrøm: Camilla gjør som
tradisjonen sier i engelske
cottage gardens – tar med
seg en kurv ut i hagen og
fyller den opp med vakre
snittblomster og urter.

LYKKES MED BLOMSTERLØK

1. Tulipaner liker å bli plantet i næringsrik kompostjord. Har du noen som holder på med ku eller hest i nærheten, kan du kontakte dem og høre om du kan få komme og hente møkk. Møkka er full av meitemarker og mikroliv og er prima næring for plantene. Gjenvinningsstasjoner selger også god kompostjord.
2. Det er bedre å kjøpe blomsterløk rett fra et kaldt lager enn å kjøpe dem som ligger i en varm og lys butikk. Blomsterhagen.no, Gardenliving.no og Syverudgaard.no har kvalitetsløk.
3. Tulipaner liker veldrenert jord, så unngå å plante løkene på fuktige områder.
4. Strø gjerne litt benmel i hullet før du setter ned løken.
5. Jeg planter flesteparten av mine løkblomster i oktober og november her i Stavern, men de kan plantes helt fram til det blir tele i bakken. Pass på å få dem i jorden før jul for de trenger tid på å rote seg for å blomstre.
6. Vann jorden et par ganger om våren før de begynner å spire og også litt, men ikke mye, når de har begynt å spire.
7. Gjødsla tulipanene med pelletert hønsegjødsel tidlig på våren og like etter at de er avblomstret.
8. Siden jeg bruker mine tulipaner som snittblomster, planter jeg dem tett i tett i bedene som i eggekartonger. Da konkurrerer de om plassen, strekker seg og stilkene blir ekstra lange og perfekte til buketter.
9. Plant gjerne blomsterløkene i grupper og gjenta samme sort flere steder. Det skaper ro og et visst system i all frodigheten.
10. Tulipaner kan også trives godt i krukker og tønner hvis du sørger for god drenering og god jord. I en 30 centimeter bred potte, kan du plante ca. 30 tulipanløk.
11. Legg gjerne avkuttete rosegrener på toppen av krukken for å holde mus unna. La krukken stå kaldt og tørt gjennom vinteren, for eksempel under tak. Så kan de settes ut i uterommet når vårsola varmer.
12. Klipp av blomsterhodene på tulipanene når de er avblomstret. Da går næringen tilbake til røttene framfor å bruke energi på å danne frø. Det gir større sjans for god blomstring igjen året etter, om de er flerårige. Narsisser skal ikke klippes ned.

Rolig fargepalett:
Måneskinnhagen er en av
sonene i Camillas private
hage. Her har hun samlet
planter i hvitt, grått og
grønt. De hvite lyser ekstra
vakkert i skumringen og
når det mørkner. Hosta
vokser til venstre på bildet.

Blikkfang: Gule keiserkroner *Fritillaria imperialis* 'Lutea' samplantet med rosa tulipan 'Apricot Delight'.

PRIMA PASTELL

Fra rosa, fersken og gult til lyseblått, lilla og hvitt.
La våren blomstre i vakre dempede fargetoner!

TEKST: JANE ØDEGAARD FOTO: JANE ØDEGAARD

Vilttulipaner: Botaniske tulipaner 'Tarda Dasystemon' tilfører et vakkert fargeinnslag ved bakken under rosebusken. H6.

PASTELLFARGER

Pastellfarger som lys rosa, lyseblått, lysegult og lilla skaper et rolig og harmonisk uttrykk i hagen. Disse fargene oppleves mykere sammen. Det kjølige vårlyset framhever de delikate formene på vårblomster som krokus, tulipaner og påskeliljer. Pastellfargene står også meget godt til de mer nøytrale bakgrunnene som treverk, trestammer og jord.

Blått og hvitt: Ett dryss av russeblåstjerne *Scilla siberica*, innimellom de hvite påskeliljene *Narcissus 'Thalia'*. H8–6.

En vårdrøm: Rosa snøstjerne, lerkespore og hagenøkleblom danner en liten skjønn bukett i vinduskarmen.

Små vårblomster

Det finnes mange skjønnne små vårplanter som egner seg spesielt godt for å plantes grunt under og rundt busker og trær. Disse blomstene her blomstrer tidlig, og kan trives i halvskygge, og drar fordel av lyset som slipper til før løvspretten:

Vinterblom *Eranthis hyemalis* (gule), H5

Snøkløkker *Galanthus* (hvite), H6

Klosterklokke (hvite) *Leucojum vernum*, H5

Vårkrokus *Crocus tommasinianus* (flere farger), H7

Scilla *Scilla siberica* (blå), H8

Snøstjerne *Chionodoxa* (flere farger), H7

Villtulipaner *Tulipa tarda* (flere farger), H6

Perleblomst *Muscari armeniacum*

(rosa, lilla og hvit), H6-7

Lungeurt *Pulmonaria* (flere farger), H4-6

Marsfiol *Viola odorata* (rosa, lilla, blå), H5

Hvitveis *Anemone nemorosa*, H7

Gulveis *Anemone ranunculoides*, H7

Blåveis *Hepatica nobilis*, H8

Fargerike sjatteringer: Påskelilje *Narciss 'Tete-a-tete'* omringer gyllenlakk *Erysimum cheiri* som du fint kan plante ut tidlig på våren i krukker eller i blomsterbedet.

Hardfør plante: Juleroser Helleborus er en eviggrønn staude, som kan finne på å blomstre allerede på høsten. Her titter flere sorter frem mellom den gule forsythia busken som blomstrer tidlig på våren. H5-4.

Blomsterprakt: På Rådhusplassen i Oslo lyste disse vakre tulipanene opp. I front Tulipan 'Infiniti' som her er delikat samplantet med gul tulipan 'Sunny Prince', lysegul/hvite doble tulipan 'Verona' og aprikos/rosa tulipan 'Apricot Delight'.

LETTSTELT SKJØNNHET

Tulipaner har vært populære i århundrer.

De finnes i mange former, størrelser og farger, og passer i enhver hage.

Pastellfarger gir en myk og elegant effekt som utfyller andre vårbloster.

Tulipaner er enkle å plante og krever lite vedlikehold når de er satt i jorda på seinhøsten.

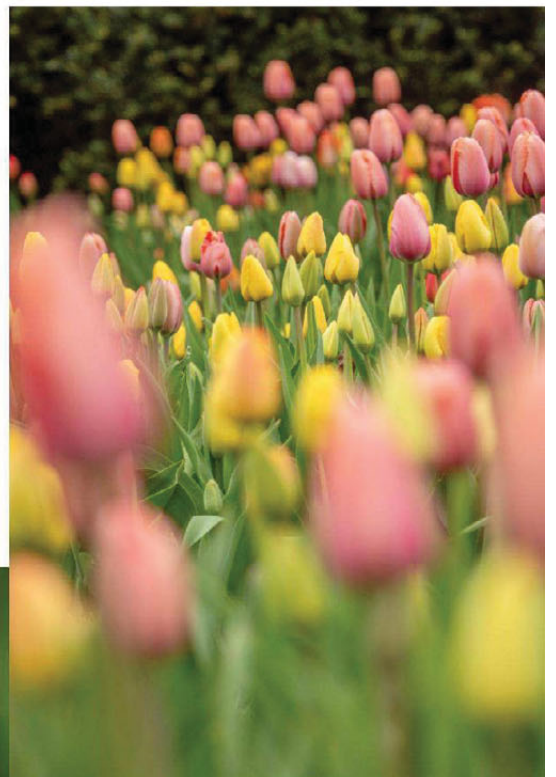

Romantisk: Stauden småhjerte
Dicentra formosa 'Aurora' trives
i halvskygge-skygge sammen
med engkjærse som trives
overalt i Norge. H7-8.

Kult og lilla: De solgule påskeliljene stråler bak lyselilla kuleprimula
Primula denticulata. H8.

Vårens lysglimt: Tulipaner i lange rekker stråler i delikate pastellnyanser – fra lys grønn og gul til myk rosa, som den klassiske tulipanen 'Apricot Delight'.

Naturlig bukett: Den hvite snøstjernen *Scilla luciliae* 'Alba', og russeblåstjerne, *Scilla siberica*, sammen med en liten lilla marsfiol, H7–8.

Hvordan unngå at rådyrene spiser opp tulipanene? Se Helen Maria Södlings tips på side 20!

TIPS FOR PLANTING

Sett løker i jorda om høsten og plasser dem gjerne i grupper for et naturlig og frodig uttrykk. Bland høyder og farger for å skape dynamikk. Velg vårbloster med ulik blomstringstid for å forlenge perioden med farger.

Lysegult og rosa: Påskeliljer
Narcissus i delikat lysegule
pastellfarger sammen med
rosa rhododendron busk.

MADELEINE STRAND

Deler sine beste hagetips på
hageterapi.com og på
Instagram-profilen
@hageterapi_madeleine.
Hun har også gitt ut en hagebok.

Robust samplanting: Med julerose, stemor og vårlyng i krukken kan du pynte inngangspartiet tidlig på våren. Alle tre tåler en frostnatt.

MADELEINE STRAND

DEN VANSKELIGE VÅREN

Hageordboka

Isbrann: Brukes ofte om skade på gressplen, men er det samme som skjer med vintergrønne vekster. Plantedelene over bakken våkner til liv, men røttene får ikke vann fordi bakken er fryst.

Herdings: Å forberede vekstene på å flytte ut. Det handler ikke bare om temperatur, men også om sol og vind. Gjøres ved å sette planten ut et par timer hver dag.

Vintergrønn eller eviggrønn:

Brukes om vekster som står grønne gjennom vinteren med blader eller nåler. Løvfellende er motsetningen, som kaster bladene på høsten.

«Lite er kjedeligere om vårens kanskje aller vakreste blomstring ryker. Følg med på værmeldingen!»

Er du helt stille, kan du høre snøen smelte. Fuglene kvitrer. Kanskje titter noen krokus opp av jorda allerede. Hagen er i ferd med å våkne fra vinterdvalen. Og akkurat som oss, kribler den etter å komme i gang med sesongen. Dette har vi ventet på!

Men kanskje samsvarer ikke vårt bilde av den herlige våren med det vi ser ut av vinduet. Status for hagen på denne tiden er umulig å forutsi. Den kan være dekket av snø eller begynne å bli grønn. Ja, det kan skifte fra vinter til vår og tilbake igjen bare på noen dager. Og det er nettopp det som gjør den tidlige våren så vanskelig.

Beskytt knoppene

Skulle det komme lenger milde perioder, vil blomsterknoppene starte å utvikle seg. Om det så blir skikkelig kaldt, kan de fryse, og du går i verste fall glipp av hele årets blomstring. Et eksempel som er sårbar for dette, er magnolia! Lite er kjedeligere enn om vårens kanskje aller vakreste blomstring ryker. Følg med på værmeldingen og pakk inn i fiberduk om det skulle bli kaldt.

Nå våkner planter som buksbom, rododendron, eføy og tuja. Fotosyntesen setter i gang og skaper fordampning fra bladene. Planten trenger vann, men under bakken står røttene i frossen jord. Det kan gjøre at deler av eller hele planten visner. Løsningen er å beskytte de vintergrønne vekstene mot vårso- len med fiberduk eller strie.

Tøffe blomster

De vet å utnytte vår utålmodighet og frister med fargerike blomster. Ganske snart ruller hagehortensiaen inn i all sin prakt. Én frostnatt, og de store blomsterklasene blir brune. Men noen vekster tåler heldigvis en støyt! Tusenfryd, julerose, vårlyng, krokus, perleblomster, stemorsblomster og ranunkler klarer seg gjennom et par minusgrader. Men velg dem som står utstilt utendørs! Ellers må du bruke tid på å gradvis tilvende dem utelivet. Våren er altså litt nådeløs. Men hagen din er heldig, for den har deg som passer på.

Dekk til: Vi ha jo ikke lyst at vårens dronning skal få alle knoppene ødelagt, så dekk treet med strie hvis det kommer en sen kuldeperiode.

MADELEINE STRAND

MADELEINE STRAND

Tøffing 1

Krokusen er som regel en av de første som lyser opp med energiske farger.

ESPEN SKARPHAGEN

Tøffing 2

Perleblomster er robuste og kan fargelegge terrassen selv med litt frost i luften.

JANE ØDEGAARD

Tøffing 3

Tusenfryden tåler litt kulde, og blomstrer i både potte og bed tidlig på våren.

Lag rom: Gjerder, murer og ulike underlag i hagen skaper rom, men glem ikke å benytte høyden også. Her bygde man en pergola etter å ha gravd ut en vannrett flate for hånd og dekket med steiner som ble sortert ut fra jorda som ble fjernet. Deretter ble det lagt en tykk asfaltduk, før det ble fylt på et lag med grus. En liten steinmur ble lagt opp for avgrensning mot et blomsterbed langs den ene siden.

Rom på rom i hagen

Har du en åpen hage - en stor grønn flate? Del inn flaten inn i flere rom, da vel.

TEKST: KRISTIN GRÅNÅ MØSKOGLUND

KRISTIN GRANUM

SKOGLUND er en utdannet gartner, blomsterdekoratør og fagtekniker innen park og hage, og har sitt eget firma, Tun & Hage. Hun har mange års erfaring med hageplanlegging, opparbeiding og drift av hager.

KRISTIN GRANUM SKOGLUND

Det kan være vanskelig å bestemme seg for hvordan hagen skal bli mere spennende, særlig om hagen består av en stor grønn flate. Hagen er akkurat som innvendig i huset ditt, tenk om leiligheten eller huset ikke hadde innervegger? Da hadde det ikke vært enkelt å møblere rommene! Derfor bør flaten ute også deles inn i ulike rom, som det er helt naturlig for oss å gjøre innendørs.

Portaler

Mangler du vegger ute, men orker ikke å stenge helt av med tette klatrevegger, eller hekk, da kan portaler gjøre jobben i hagen. Stolper med overlegger gir samme følelsen av å skape et rom, det blir litt luftigere, men uten å stenge seg helt inne, eller ute. Ønsker du å bygge selv, kan du bruke impregnerte stolper 48 x 98. Skru sammen to og to, slik at de blir kraftigere, men også stødigere. Disse to og to passer perfekt i en stolpesko, men bruk gjerne også litt betong i hullet. Det er veldig irriterende om portalen begynner å sige mot den ene siden.

Det er også smart å planlegge en vinkel mellom stolpene. Da vil portalene bli enda stødigere og du får en ekstra følelse av vegg, eller et hjørne som gjør det enklere å møblere til noe koselig – kanskje en sittegruppe med utekjøkken? Eller, kun for et frodig blomstrende hagerom. Her finnes ingen grenser, og husk at alt blir fint – akkurat slik som du vil ha det i din egen hage! Åpne klatrevegger av spiler, eller med armeringsnett, er også fint å kombinere med portaler.

Kreative navn

Kanskje det er på tide å sette et navn på de enkelte rommene, da blir det enklere å se for seg hva som skal inn i nettopp dette rommet. Som Kvileplassen med hengekøye mellom stolpene, eller «Oles Plass» som får navn etter barnet, med sandkasse og en liten huske mellom stolpene. Skyggchagen? Eller, Det hvite rommet, der alle de hvite blomstene lyser opp i sensommer kvelder, mens dere tenner lykter og lys, og kanskje nyter et godt glass sammen.

Ta noen mål og se hvor god plass dere får til rommene, og husk at gjentakelse er fint. Har du en liten hage, vil hagen føles større når flaten blir delt opp i ulike rom. Portalene fører deg videre fra rom til rom. >

ESPER SKARPHAGEN

DUFTKAPRIFOLIUM

Lonicera caprifolium

Blomstrer med gulhvite blomster i mai-juni.

Sterk duft.

Oransje bær i august, giftig!

Høyde 4-6 m. Kraftig slyngede greiner med sammenvokste matt grønne blader.

Trives i sol og skygge.

Gjerne drenert jord.

H 5-6

FEMBLADAKEBIE

Akebia quinata

Duftende purpurfargede blomster mot sjokoladebrunt i mai.

Høyde 2-5 m.

Kraftig slyngplante med fem koplete blader.

Sol – halvskygge, gjerne pH 5,5.

Trenger lun vokseplass. Den overlever de fleste stedene, men ikke i fjellbygder.

Da kan den plantes i en stor urne og settes inn igjennom vinteren.

H4

TELLMANNSKAPRIFOL

Lonicera tellmanniana

Blomstrer med gul-oransje, duftende blomster fra mai til ut i juni.

Høyde opptil 5-6m.

Trives i full sol, men også i halvskygge.

Næringsjord, gjerne noe moldholdig.

H 4-5

KLOKKERANKE

Cobea scandens

Finnes i både hvitt og blått.

Høyde ca 5 meter.

Ettårig sommerblomst, må sås hver vår.

Bruk såjord, noe drenert, legg over plast – settes så i halvskygge.

Når planten har vokst, trenger den næringsrik jord.

Husk å vanne og gjødsle igjennom hele sesongen.

Cobea klatrer ved klatretråder, så derfor er det smart å feste opp noen tråder.

Den vokser fort og klarer å feste seg til trådene.

Planter som passer til portaler

Kaprifol ulike sorter, *Lonicera caprifolium*

Klatrevillvin, *Parthenocissus quinquefolia* 'Engelmanii'

Klokkeranke, *Cobaea scandens*, ettårig (kan overvintres i kjeller)

Erteblomster ulike sorter, *Lathyrus odorata*, ettårig

Klematis, *Clematis*, finnes i ulike sorter

Fembladakebie, *Akebia quinata*

ITALIACLEMATIS CLEMATIS

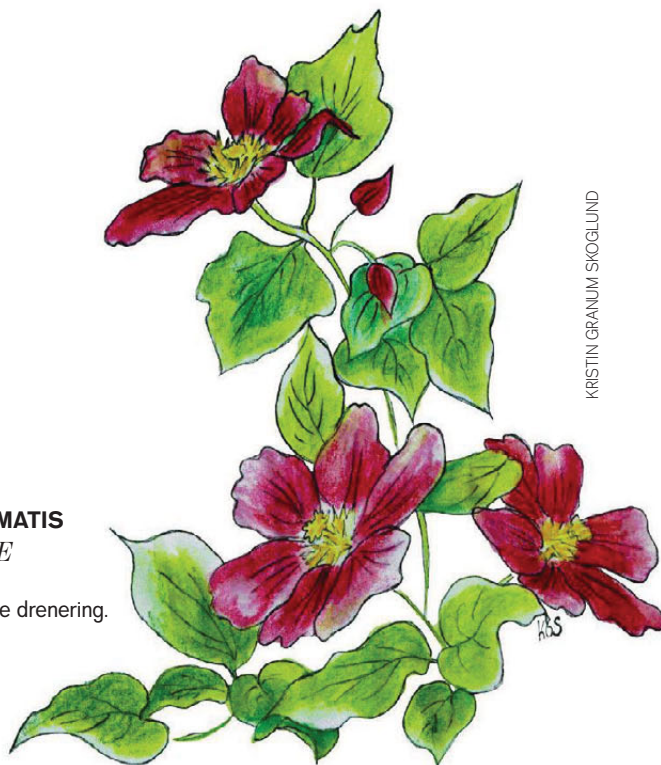
Viticella 'Carmencita' E

Tåler sol og halvskygge.

Trives i næringsrik jord, noe drenering.

Plantes i kalkrik jord.

H 5-6

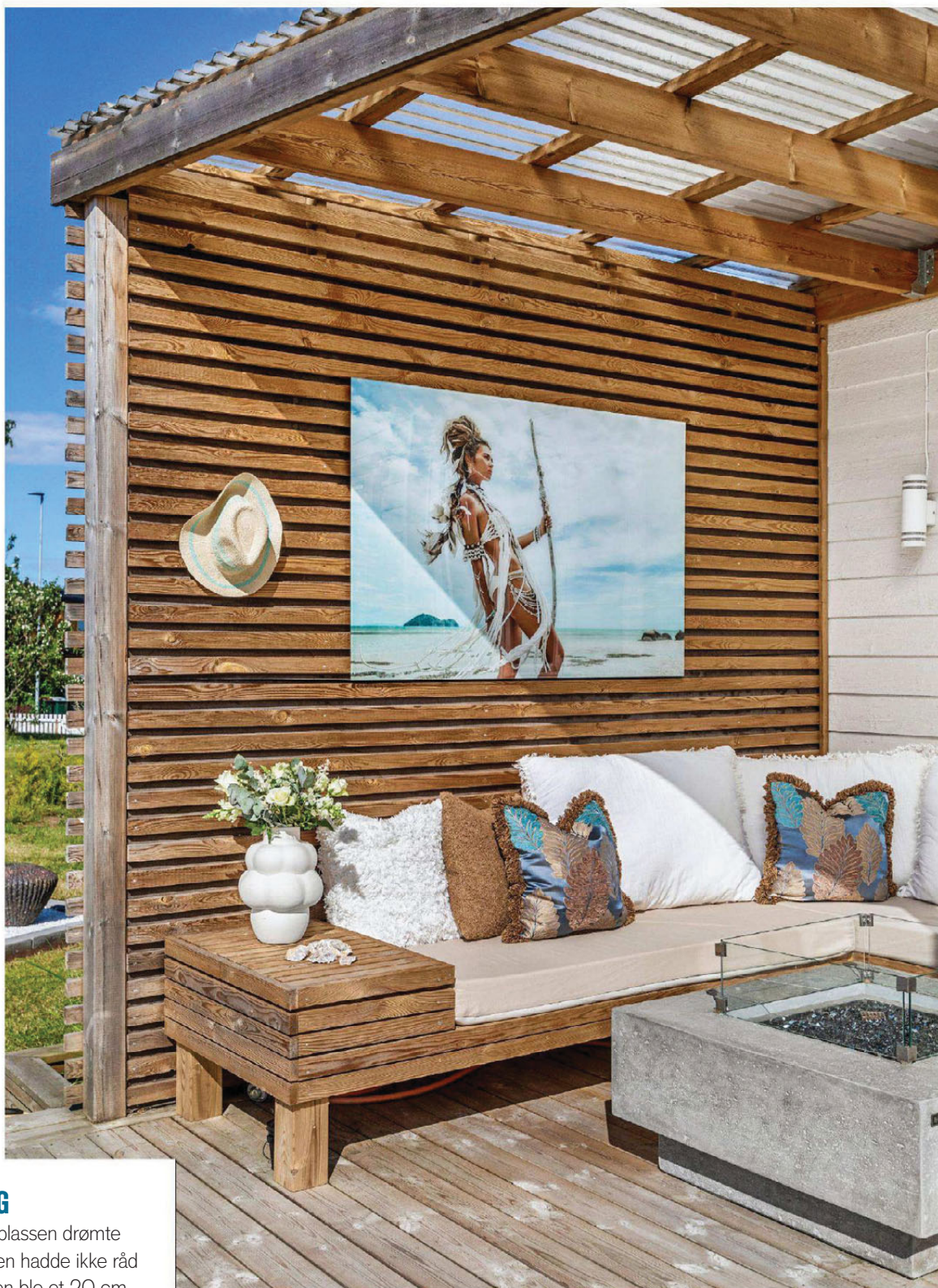

Portal: Gjennom denne kommer man inn i kjøkkenhagen der det også finnes en liten sitteplass. Mot naboen vokser en dobbel bringebærhekk. Grensen går i midten, slik at begge naboene har tilgang til sine bringebærplanter.

Smarte ideer til
UTEPLASSEN

Butikkene er fulle av fine ting til uteplassen,
men hipp hurra for at det også er
fantastisk mye flott vi kan lage selv!

TEKST: KARIJANNE STANDAL

JEANETTE BAEKEVOLD

BILLIG BASSENG

Eieren av denne uteplassen drømte om vann i hagen, men hadde ikke råd til basseng. Løsningen ble et 20 cm dypt vannspeil nedfelt i terrassen. Selve «bassenget» er i brennlakkert stål. Her kan voksne vasse og småbarn leke og bade. Speilet fungerer på samme måte som et badekar. Det har ikke pumpe, men vanlig sluk, så det må vaskes for hånd og fylles manuelt. Slik har uterommet fått den luksuriøse og beroligende følelsen av vann på aller rimeligste vis!

Hjemmesnekret sofa

Denne flotte uteplassen har fått en hjemmelaget levegg med tak, som gjør at plassen kan brukes i all slags vær. Av samme materiale bygget eierne en praktisk utesofa, med båtputer som tåler vær og vind. Her står også et lekkert peisbord, fra Elementi, som man kan kose seg rundt på kjølige kvelder. Det flotte bildet på «veggen» er prikken over i-en. Det er kjøpt via C-You Home.

ENKEL HJØRNESOFA PÅ EN HELG

Denne delige utesofaen er laget på enkleste vis av paller med hjul, så her kreves det ikke voldsomme snekkerevner – dette er gjort på en kveld. Vil du lage din egen utesofa, er det lurt å velge værbestandig tekstil til puter og madrasser.

Liten plass

På den herlige takterrassen står en sofa fra Sika Design og en stol fra Jysk. Bordet er et vintagefunn. Tekstilene er fra Caravane, H&M Home og Granit. Kurvstolen er en Malawi-stol fra Savannen Interiør, og krukkene er fra Krukkegården.

HJEMMELAGET UTEKJØKKEN

Markedet florerer av ferdige utekjøkken, men det kan fort bli veldig dyrt. Å snekre sitt eget utekjøkken trenger verken bli veldig dyrt eller vanskelig. Du kan fint snekre utekjøkken av restmaterialer eller vanlige terrassebord. Dette utekjøkkenet tilknyttet en sommerhytte i Stavern er bygget av teamet i Eventyrlig oppussing. Det spesiallagde kjøkkenet har mattbørstet steinplate med integrert vask fra Lundhs Royal og Castelmanne pizzaovn fra Forno. Benken er malt i fargen 2859 Whispering Red.

Utespa

En dusj i hagen trenger absolutt ikke å bli dyrt! Her er selve dusjen, som kobles til hageslangen og varmer vann i røret, fra Biltema. Et enkelt espalier med klatreplanter fungerer som skillevegg foran dusjsonen. Over dusjen klatrer planter i vaier trukket fra treverk til treverk, og med tiden vil det dannes en egen pergola her av vintereføy og villvin.

Fornøyd: Liv Solveig elsker det fine oransjeriet sitt og er evig takknemlig for innsatsen ektemannen David la ned for å få satt det opp.

Lykken er et oransjeri

Liv Solveig hadde lenge ønsket seg et oransjeri i hagen. Nå har hun endelig fått det, og dette har forandret hele hennes «uteliv».

TEKST: KJERSTI LUNNAN AASS FOTO: JEANETTE BÆKKEVOLD

Lang brukstid: Etter at oransje-
riet ble satt opp er familiens
utesesong blitt kraftig forlenget,
den starter allerede i februar.

Hardt arbeid: Da mureren ble syk, måtte Liv Solveigs ektemann David trå til. Han fant mye god hjelp på YouTube. Nå er utesesongen blitt kraftig forlenget.

Høythengende: Jordbærplanten som henger i drivhuset har gode solforhold, så her modnes bærene fint, og det er bare å plukke og spise.

Blomstring: Pelargonia trives på solrike steder og blomstrer fint i krukker inne i orangeriet.

Loppefunn: Klaffebordet fant Liv Solveig på et loppemarked, og dette passet perfekt i den ene enden av orangeriet. Kurvstolen er kjøpt på Europris.

Liv Solveig Fange Andreassen (43) svinser rundt i oransjeriet og gjør klart til en aldri så liten kakefest. Det er solskinn og blå himmel her i Tistedal utenfor Halden, og dagens spenningsmoment er om det kommer til å bli for varmt å sitte inne i det store drivhuset.

– Blir det for ille, kan vi sette oss på terrassen. Eller på plattingen foran huset, sier Liv Solveig og smiler. For sitteplasser er på ingen måte mangelvare hjemme hos familien som i tillegg til henne består av ektemannen David (45) og barna Victoria (20), Signe (16), Amalie (13) og Samuel (8), samt hunden Odin. Her kan man slenge seg ned i sol eller skygge på flerfoldige koselige steder rundt den hvite eneboligen.

Krevende byggeprosess

Huset bygget de i 2007, rett ved siden av Liv Solveigs barndomshjem hvor hennes mor fortsatt bor og dermed er nærmeste nabo.

Oransjeri hadde lenge vært en drøm for Liv Solveig. Helst skulle hun hatt et i tre, i skikkelig engelsk stil, men hun innså at aluminium både var lettere og billigere, så det fikk holde. Og da de kom over et kampanjetilbud for to år siden, bråbestemte de seg og bestilte kvelden før tilbudet gikk ut.

– Det gikk litt kjapt, for senere fant jeg ut at jeg kanskje hadde ønsket meg en variant med litt spissere tak i stedet, sier Liv Solveig og >

Terrasse: Terrassen er mye i bruk i sommerhalvåret, for her er det sol fra tidlig morgen til et stykke utpå ettermiddagen.

ler. Men gjort var gjort, teglsteiner var bestilt og levert fra Danmark, og alt var klart til mureren skulle komme og sette i gang med arbeidet.

– Men så ble han syk, og der sto vi. Hva skulle vi gjøre nå? «Jeg prøver», sa David. Og så holdt han på hele sommeren etter å ha sett noen videoer på YouTube og funnet ut hvordan han skulle gå fram. Det var utfordrende med muren, for alt må jo være i vater når det skal komme et byggesett med vinduer oppå. Men det gikk bra, og han skal ha all ære for at han fikk det til, for det var en krevende prosess.

Gulv med fiskebeinsmønster

Oransjeriet som er 21 kvadratmeter stort, er bygget der det tidligere var parkeringsplass. Steingulvet var det håndverkere som skulle legge, og de hevet øyenbrynene da Liv Solveig ba dem om å legge det i fiskebeinsmønster som hun hadde sett på Pinterest.

– De syntes visst det var veldig spesielt, men jeg er fornøyd med resultatet, jeg synes det ble kjempefint. Og gulvet er forresten veldig enkelt å rengjøre, det er bare å spyle, enkelt og greit.

Liv Solveig er utdannet sosionom og jobber som miljøveileder ved Skjeberg Folkehøyskole, men den store hobbyen er interiør og innredning, og nå også hagearbeid. For med oransjeriet endret hele hennes forhold til hagen seg. >

Hengekøye: Hengekøye på terrassen har familien alltid hatt, og her kappes store og små om å ligge og slappe av.

Limonade: Deilig limonade med sitron og lime er avkjølede og friskt på en varm sommerdag. Dispenseren ble kjøpt på Clas Ohlson for mange år siden.

« Utesesongen er blitt forlenget
etter at vi fikk oransjeriet. Nå er
det deilig å sitte der og kjenne at
sola varmer allerede i februar. »

Utekjøkken: I den ene enden av
terrassen er det montert et enkelt
utekjøkken de har kjøpt i Sverige.

Velbrukt: Dekkstolene ble kjøpt på Plantasjen da familien bygget huset i 2007.

Vakkert: Syrinene blomstrer vakkert ved det hvitmalt gjerdet.

Koselig: Huset som ble bygget i 2007 er hvitmalt og koselig.

«Jeg er mye mer ute nå, bruker hagen og de andre uteområdene mer også, og tenker stadig ut nye ting vi kan gjøre.»

Emalje: Et gammelt emaljefat Liv Solveig fant i kjelleren hos sin mor, er blitt et lite fuglebad med vakre blomster.

Utesesongen er forlenget

– Jeg er mye mer ute nå, jeg bruker hagen og de andre uteområdene mer også, og jeg tenker stadig ut nye ting vi kan gjøre. Jeg planlegger nye blomsterbed og har tenkt å plante et tuntre på grusplassen foran oransjeriet. Ideene strømmer på, og det er rett og slett blitt enda hyggeligere å være mye hjemme, sier Liv Solveig.

Og herfra er det bare et par hundre meter ned til badeplassen ved Femsjøen, så her har de i grunnen det de trenger i umiddelbar nærhet.

– Utesesongen er dessuten blitt forlenget etter at vi fikk oransjeriet. Nå er det deilig å sitte der og kjenne at sola varmer allerede i februar, og på nyttårsaften var vi der inne mens vi så på fyrverkeriet i nabola- get, med fakler tent utenfor, sier Liv Solveig. Hun er – med god grunn – svært takknemlig for at David, IT-mannen som i utgangspunktet ikke var utpreget handy, tok jobben og sørget for at orangeridrommen gikk i oppfyllelse.

– Han fikk et helt annet eierskap til oransjeriet på denne måten, tror jeg. Jeg elsker at han tar med seg en bok og går ut og setter seg der når han kommer hjem fra jobb. Da skjønner jeg at det ikke bare er jeg som er takknemlig for at vi fikk satt opp dette, og det er veldig koselig å se.

Sy ditt eget solseil

Et solseil gir ikke bare god skygge, men rammer også inn uteplassen og skaper stemning. Slik lager du ditt eget!

TEKST: KARI-JANNE STANDAL FOTO: TIA BORGSMTDT/P.WESSEL

Det er mange ferdige solseil å få kjøpt, men de har kanskje ikke den perfekte størrelsen for akkurat din uteplass. Lager du ditt eget, får du akkurat det resultatet du ønsker. Slik gjør du det, steg for steg!

Velg riktig stoff

Alle typer kraftig kanvas er egnet. Seilduk er også et godt valg – det er både slitesterkt, vannavvisende og beskytter mot sterk sol, dessuten får du seilduk i flere forskjellige farger. Markiseduk er også et slitesterkt materiale som fås i mange utførelser og prisklasser. Har du en kraftig symaskin, kan du sy solseilet selv. Ellers kan jobben gjøres av en seilmaker, eller firmaer som syr båtkalesjer.

Hvor skal seilet henge?

Før du bestemmer deg for plassering av solspeilet, bør du tenke gjennom hvordan solen beveger seg gjennom døgnet, og også gjennom sommeren. Det kan være lurt å feste solseilet så lavt som mulig. Slik beskytter du mot lav sol, og skaper samtidig god romfølelse. Husk at seilet bør ha litt fall slik at regnvann renner av det og ikke samler seg i midten.

Hva skal det henge i?

Har du ikke muligheten til å feste alle hjørnene på solseilet i for eksempel husveggen, et kraftig tre, en solid plattform eller et stødig gelender, trengs kraftige stolper som er godt fundamentert i bakken. Vær sikker på at festepunktene passer og tåler vinden.

Finn seilets størrelse

Mål størrelsen på underlaget der du vil ha solseilet. Legg til noen ekstra centimeter (ca. 20) slik at du er sikker på at stoffet dekker hele overflaten, og at seilet kan strammes.

Festeutstyr

Det er viktig at du bruker riktig utstyr til feste av solseilet. Her er det ferdige sett å få kjøpt, som inneholder både for eksempel festekroker, barduner og maljer. Leverandøren av duk vil kunne hjelpe deg med å avgjøre hvilket utstyr som er nødvendig for å bære din løsning.

Lag solseilet

Klipp til seilduken og sy fine kanter, og fest utstyret. Så er solseilet klart til å henges opp. Pass på at solseilet er tilstrekkelig stramt, og at det skråner lett slik at regnvann kan renne av. Så er det bare å nyte solseilasen!

Sånn kan det også gjøres. Beboerne har selv bygget pergolaen, og utover å markere en hyggelig loungeavdeling, kan den med et solseil lett forvandles til en plass i skyggen på en varm sommerdag.

Verdifull skygge: Et solseil er en enkel og rimelig måte å skape en skyggefull plass på, og det er enkelt å ta opp og ned.

Fiks ferdig: Snarveien er selvsagt å kjøpe et ferdig solseil. Bare husk å sjekke at størrelsen passer uteplassen før du handler. Hold-An solseil i UV-beskyttet polyester, 360 x 360 x 360 cm, kr 249, Jysk.

Paradisisk: Kattemynte, lilje 'Lollipop', engnelik 'Brilliant' og lavendel 'Hitcote Blue' utgjør en vakker symfoni.

I anledning vårt 10-års jubileum
viser vi gjensyn med inspirerende hager.
Stig Indregårds fantastiske
hage viste vi 2021.

Edens hage

Innenfor en hvit port under en pergola overvokst av blåregn og klematis, gjemmer det seg en vakker oase som tar pusten fra deg.

TEKST: KRISTIN TANDERØ BREKKE FOTO: JANE ØDEGAARD

Velkommen: Gjerdet og porten er bygget av gammel bordkledning som ble skiftet på huset. En blåregn, *Wisteria sinensis* 'Prolific', vokser over pergolaen. Sammen med en lilla klematis, 'Voluteau', gir den en frodig velkomst inn i hagen. På porten henger en *Nemesia*. I bedet stortrives en *hosta sieboldiana* 'Elegans' med hvite blomster.

Det knirker litt i det den hvite porten åpnes og slipper oss inn i hagen som ligger omgitt av svaieende åkre, en blinkende innsjø og et fredet fuglereservat. Etter å ha stått en stund og beundret de tykke stammene på blåregnen som snor seg over og rundt pergolaen ved inngangen, lokker lyden av rennende vann oss videre inn i hagen. Her inne åpenbarer det seg en frodig blomsterprakt vi sjelden har sett maken til med store gullfargede koier som vaker grasiøst i overflaten av en dam omgitt av høyt siv og vannliljer. Her i Øvre Eiker har Stig skapt sitt eget paradis.

– Hagen er et personlig kunstverk som gir meg ro i sjelen. Plantene blir venner som gir meg noe tilbake. Jeg går mye på tur hagen. Den er i evig forandring og skifter hele tiden uttrykk. Det er gøy å følge med på alt som skjer fra den første spiren kommer om våren, til de varme fargene på høsten. Mange blir overrasket når de kommer inn her, og jeg er stolt av å ha skapt noe vakkert som også gleder andre, sier Stig. Han er utdannet gartner og interiørkonsulent og har mange års erfaring fra sin gartnerjobb hos Plantasjen. Nå jobber han som driftsleder for gravplassene i Drammen hvor vedlikehold og stell av planter er nøkkelenkunnskaper.

Allerede i planleggingsfasen av uterommet visste Stig at han ikke ville ha en tradisjonell hage med bed på sidene og gress i midten. Han ville heller gjøre det omvendt og trekke plenen ut i kantene og heller skape en frodig oase midt på med ulike bed i >

Naturlig: Lite er mer beroligende enn lyden av rennende vann. Langs bekken vokser fra venstre og bakover kattermynte, daglilje, ormerot, storkenebb og en oppstammet syrinhortensia. På høyre siden vokser blant annet lavendel, hagenellik, klatrebeinved og smal dunkjevele. Steinbroen over bekken er i rød granitt funnet i hagen. Fossen og bekken er laget så naturlig som mulig og rammet inn av håndplukket stein fra hagen og området i nærheten.

Hvem: Stig Indregård, samboeren Tor Arne Aarnes, datteren Angelica, hunden Amy, fem høns, to haner, en kanin og rundt 30 koier og gullfisk

Hva: Dyrevennlig og vakker prydhage på ca. 1,5 mål med hagestier, flere vanninnslag, drivhus, pillhage og hønsehus i vekstsone 4.

Hvor: Vestfossen i Øvre Eiker

Instagram: @stigshage

«Lyden av rennende vann gir ro
og fiskene skaper liv i hagen»

Blomstrende velkomst: Stig samler på fuchsia og mange av dem er plassert rundt inngangsdøren. Fra øverst til venstre og nedover står en 'Constance', 'Holderlin', 'Beacon Rosa' og 'Die Schöne Wilhelmine'. Fra øverst til høyre og nedover står 'Rose of Castile' og 'Joy Patmore'. Den eldste er hele ti år gammel. Fiskedam: Den ene dammen er hjemmet til vannliljen 'Almost Black' og ca. 15 koier. 60–70 gullfisk svømmer også rundt i de to dammene.

organiske former. Målet var å få til en frodig jungelfølelse som familien kunne nyte fra terrassen. Hagestier rundt et vannelement i midten, skulle gi mulighet til å gå midt inne i frodigheten og oppleve plantene og fiskene fra ulike vinkler. Han ville bruke planter som vegger og tak og resultatet ble roser og klematis som vokser over romantiske portaler og oppover staur og espalier.

Vanninnslaget består av to dammer som er knyttet sammen av en rennende bekk med en liten steinbro over. Terrassen ved den øverste og største dammen er formet som en brygge hvor man kan sitte og nyte lyden av rennende vann og fiskene som svømmer rundt. Her er det bare å trykke inn pauseknappen og nyte, lukte og la seg bergta av skjønnheten og rommene.

Mellom bekken og hagestien som går langs den, vokser det blant annet lavendel, engnellik, etasjebloster, dagliljer og kattermynte. En hekk av bjørkebladspirea, en god erstatning for buksbom, rammer inn ytterkanten av stien. Den blir tett og fin av formklipping. Kinæiner, sibirlønn, japanske lønner og ulike hekker gir høyde i hagen og skaper vegger som rammer inn og avslører stadig nye frodige overraskelser og sitteplasser langs hagestiene. Når vi runder kinæineren, blir vi møtt av tuer med den elegante, snøballformede og romantiske vierhortensiaen 'Annabelle'. Bladverket til sibirlønner har formet seg som et hjerte som rammer inn utsikten mot Fiskumvannet nederst i hagen. Her nede har samboeren, Tor Arne, anlagt en pilhage hvor han tidlig på våren henter materialer til espalierer, kurver og annet han fletter til hagen. Fjorårets skudd høstes tidlig på våren og legges i dammen for oppmykning før de formes. Pilhagen ble plantet for 12 år siden.

Tor Arne har også bygget det sjarmerende hønsehuset ved siden av som er hjemmet til to haner og de fem hønene som sikrer familien kortreise egg. Krydderhagen i nærheten er bygget i etasjer med rester fra en gammel pipe. Her vokser blant annet mynte, oregano, timian, basilikum og honningurt.

Stig er opptatt av at hagen skal være vakker hele sesongen. De første som åpner ballet om våren er områder med løk i plenen, syriner, gull- og blåregn, liljekonvall, pinsenelliker og rododendron. Om sommeren er det staudene, rosene, fuchisaene og klematisen som tar over stafettpinnen mens flere typer lønn, vingebæinved, sakalinbæinved og bjørkebladspirea sikrer nydelige høstfarger.

– Jeg er opptatt av å skape en helhet og gjenkjennelsesfaktor i hagen og har derfor plantet de samme sortene flere steder, sier Stig som alltid har med en rull med oppbindingstråd i lomma slik at store stauder kan få litt kjærlig støtte når det trengs.

Rådhusstein er også et gjentakende element i hagen. Både bed og dammer er rammet inn av disse i ulike størrelser. I tillegg til fiskene, er den øverste dammen også hjemmet til vakre vannliljer som er omgitt av ulike gressplanter, blant annet bred dunkjeve. Rådhussteinene rundt dammen er plassert på toppen av Lecasteiner for å heve vannstanden slik at terrassen fungerer som en brygge. Dammen er 1,50 på det dypeste og har trapper på innsiden som gjør det enkelt å gå opp og ned for å vaske og luke. Alle vanninnslagene er gravd ut for hånd og fylt ut med underlagsduk av polyester overdekt med EPDM gummiduk. Stig er opptatt av at de skal se mest mulig naturlig ut, som om de var formet av naturen og alltid har vært der.

– Lyden av rennende vann gir ro og fiskene skaper liv i hagen. De har blitt ganske tamme og blir på mange måter som kjæledyrene våre, sier Stig mens han klapper en av dem på ryggen.

– Grunnen til at vi har klart å bygge opp denne hagen handler mer om interesse og tid enn mine gartnerkunnskaper. Jeg har stor tro på at du kan få til hva du vil hvis du bare er interessert, sier Stig.

« Hagen er et personlig kunstverk
som gir meg ro i sjelen »

Romfølelse: En hageportal fra Clas Ohlson
skaper både dybde og høyde i hagen.
Her klatrer to hardføre og blekrosa 'New Dawn'
roser. Til høyre sees litt av lavendelaleen som
strekker seg langsmed den ene hagestien
med hagenellik og stjerneskjerm i bakgrunnen.

Utsikt: Fra terrassen kan Stig og familien nyte den vakre utsikten av hagen og hvordan sibirlønnen sammen med canadehemlokk og klematis «Summersnow» danner et naturlig hjerte mot Fiskumvannet. Så vakkert!

«Grunnen til at vi har klart å bygge
opp denne hagen handler mer om interesse
og tid enn mine gartnerkunnskaper»

Grussti: Hagen er gjerdet inn slik at hunden Amy kan gå fritt og nyte et praktfullt hundeliv. Langs stien vokser hagenellik 'Brilliant', kinaeiner 'Stricta', strandkattehale, himalayaeiner 'Blue Star', kryptimian, vingebæinved og gravmyrt.

Rolig stund: Stig, Tor Arne og hunden Arny tar til seg den deilige forsommersolen på terrassen.

Utsikt: En av hagens haner nyter utsikten utover pilhagen og Fiskumvannet fra hasselgjerdet.

Flittig brukt: Det 12,5 kvadratmeter store drivhuset fra Hobbydrivhus brukes til overvintring av Stigs imponerende store samling av fuchsia. Årets hagesesong starter i mars med at han pletter dem om og klipper bort visne blader. Etter at overvintringsplantene har kommet ut, kan endelig tomat og slangeagurk få plass. I forkant sees blant annet en ridderspore.

«Jeg er opptatt av å skape en helhet og gjenkjennelsesfaktor i hagen»

Levende gjerde: Et flettet pilgjerde rammer inn komposten. Gjerdet er av sorten 'Long bud' som er velegnet til å lage levende hekker og flette store kurver. Gjerdet klippes jevnlig på sidene for å beholde form og uttrykk. Toppskuddene klippes i januar–mars for bruk til fletting.

Staselig: Allium er fantastisk
der den svever over de
andre plantene og skaper
en ekstra etasje i hagen.
Sorten 'Globemaster' gir
mest og står aller lengst her i
vekstsone H4 i følge Stig.

Samlingspunkt: Sitteplassen rundt bålpannen er et samlingspunkt for familie og venner på høst, vinter og vår. Vegetasjonen rundt har mange duftende innslag som liljekonvall, duftskjærsmin og høstfloks.

Dam: Tor Arne hilser daglig på koiene som har blitt tamme og og nesten regnes som familiens kjæledyr. Når de dukker opp om våren etter vinterdvalen er det stor stas!

Lyst til å anlegge dam?

Her er Stigs beste råd:

- ✗ Sjekk ut regelverk og vedtekter som gjelder i din kommune.
- ✗ Tenk på plassering. Hvor får du best utbytte av å ha dammen? Etabler den gjerne i nærheten av en sitteplass som brukes mye.
- ✗ Du trenger strømuttak der dammen skal ligge.
- ✗ Hva slags dam vil du ha? Kun planter eller også fisk?
- Vil du ha lyden av rennende vann? Kanskje en fontene?
- ✗ Test ulike størrelser ved å legge en hageslange i ulike organiske former. Når du har bestemt deg, stikker du ut formen ved å la en spade følge hageslangen.
- ✗ Skal du lage større og dypere dam, sparer du mye tid og krefter ved å leie inn minigraver.
- ✗ Når dammen er utgravd, fyller du på et lag sand før du legger underlagsduk som skal beskytte gummiduken.
- ✗ Bruk EPDM gummiduk fremfor PVC damduk. EPDM gummiduk påvirkes ikke av sollys og vil alltid holde seg fleksibel/myk.
- ✗ Fyll dammen med vann. Følg med og rett ut eventuelle krøller på gummiduken.

Du trenger:

1. Pumpe som lager sirkulasjon i dammen
2. Filter med integrert UV-C lys eller filter med eksternt UV-C lys. Spør din damforhandler om råd.
3. Finn en god løsning for plassering av filterhuset, helst så diskret som mulig. Plant gjerne rundt slik at det skjules.

A photograph of a garden pond with a potted tree in the foreground. The tree has a thick, gnarled trunk and is covered in small, bright red flowers. It sits in a dark, cylindrical pot on a wooden deck. The pond is bordered by a low wall of light-colored bricks. In the background, there are lush green trees and a large, dense evergreen shrub. The sky is blue with scattered white clouds.

Oppstammet: Ved den øverste
dammen står en 10 år gammel
fuchsia, 'Die Schöne Wilhelmine'
som Stig selv har formet og
stammet opp. I bakgrunnen til
høyre sees thuja 'Smaragd' og
kulethuja 'Danica'.

HAGELIV & uterom

REDAKTØR **Kjersti Myhre** kjersti.myhre@egmont.com
ART DIRECTOR/INNHOLDSANSV. **Anna-Lena Johansson**
INNHOLDSANSV. **Wenche Traasdahl**
ANSV. REDAKTØR/DIREKTØR **Marianne Gram**
ANNONSESALG **Ad.venture AS**
christian@ad-venture.no
MARKEDSFØRING **Lene Margrethe Haanes Ingier**
FAGLIG RÅDGIVER **Kristin Granum Skoglund**
TRYKK **Egmont Printing Service**
FACEBOOK: **Hageliv & Uterom**
INSTAGRAM: **@hagelivoguterom**
ABONNEMENTSPRIS 10 utgaver kr 644 (fullpris)

BLI ABONNENT!

Bestill på **bladkiosken.no**

KUNDESERVICE

På **minside.egmont.no** kan du enkelt sjekke og administrere ditt abonnement.

Tlf. **22585790** (kl 8-16)

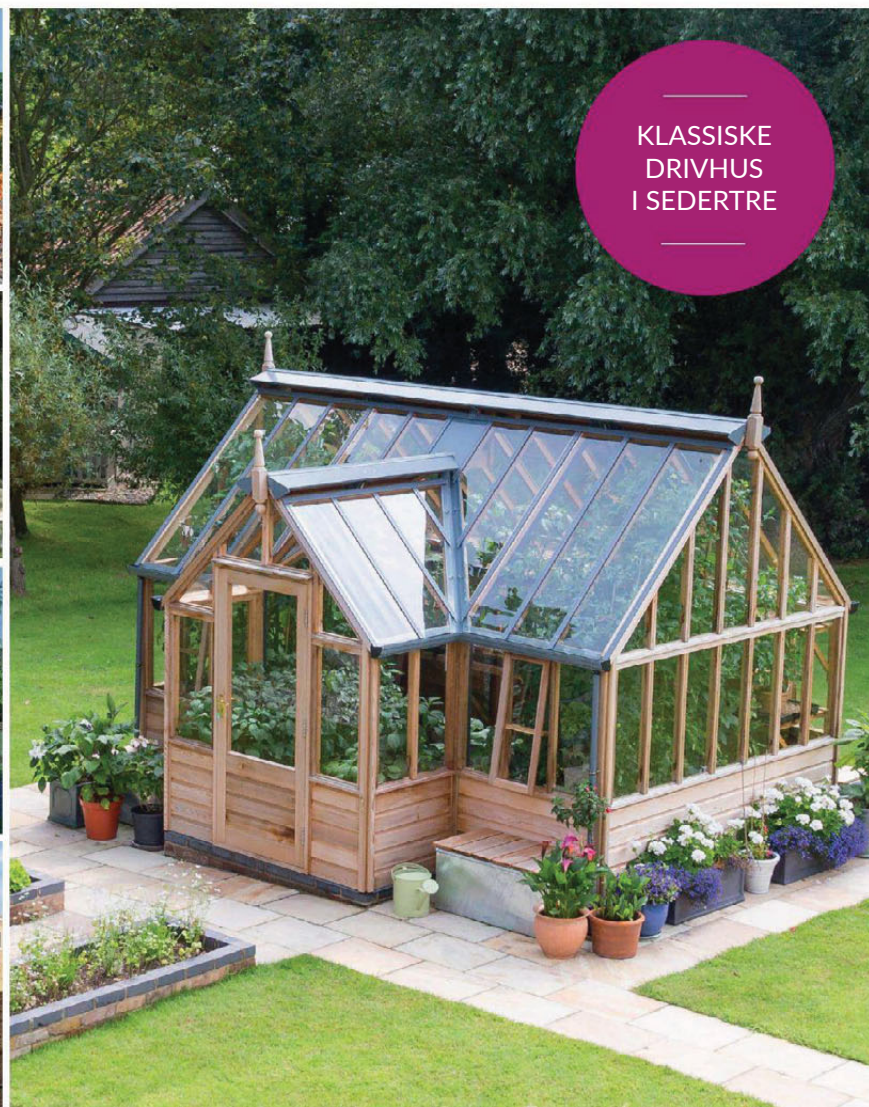
E-post **abo-hageliv@egmont.com**

Fint om du har ditt kundennummer klart ved henvendelse til oss. Abonnementet løper til du sier det opp.

**story
house**
EGMONT

Story House er en del av Egmont, et av Nordens ledende mediekonsern. Vårt motto We bring stories to life – har sterke publisistiske verdier. Vi utvikler de beste mediene og lager godt innhold og journalistikk i verdensklasse. Egmont er en stiftelse som hvert år gir mer enn 100 millioner kroner som støtter til utsatte barn, unge og familier.

KLASSISKE
DRIVHUS
I SEDERTRE

Engelske drivhus

Våre vedlikeholdsfrie drivhus av sedertre blir laget på bestilling i England og kan derfor enkelt tilpasses dine behov.

Med den automatiske luftingen, som er standard i våre drivhus og den rause takhøyden er du sikret et optimalt innneklima for planter og mennesker. Derfor blir våre drivhus også brukt til utestuer. Leveres kun med herdet sikkerhetsglass.

solfang.no

www.solfang.no
+47 97574556

neste utgave i salg 4. mai

**BESTILL
ABONNEMENT**

send sms HAGE8 til 2205 og få

**10 UTGAVER TIL
KUN KR 599!**

JANE ØDEGAARD

DYRKING: *Drivhusdrøm i Selbu*

GODE TIPS: *Tid for gjødsling*

UTSTYRET I ORDEN: *Dette trenger du*

DET GRØNNE BEDET: *Blader med vakre kontraster*

Følg Hageliv & uterom på Facebook og Instagram - @hagelivoguterom

Returadresse:
ART AS
Postboks 209
2021 Skedsmokorset

Vi dekker *hele*
sesongen med
10 utgaver!

FOTO: JANE ØDEGAARD

HAGELIV & uterom

BESTILL ABONNEMENT NÅ!

Skann koden med din telefon

